ICS

gemeente Berkelland

Onderzoek toekomstig gebruik binnensportaccommodaties Borculo

Opdrachtgever
Gemeente Berkelland

Referentienummer
2210004/20210518Lke01

Datum
3 juni 2021

Auteurs
Michel de Boer
Rowan van Houwelingen

ICS

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding en projectopdracht 4

1.2 Scope 5

1.3 Leeswijzer 5

2. Huidig aanbod en gebruik 6

2.1 Gemeente en kernen 6

2.2 Huidige gebruikers 6

2.3 Huidige binnensportaccommodaties 7

2.4 Functionaliteit binnensportaccommodaties 8

2.5 Kwalitatieve beoordeling binnensportaccommodaties 9

2.5.1 Sporthal 't Timpke 9

2.5.2 Gymzalen 10

2.6 Aanvullende behoefte binnensportaccommodaties 11

3. Huidige vraag 12

3.1 Huidige vraag onderwijs 12

3.2 Huidige vraag verenigingen 14

3.3 Huidige bezetting 14

3.3.1 Bezetting sporthal 14

3.3.2 Bezetting gymzalen 15

3.4 Aanvullende vraag 16

3.5 Wensen vanuit de gebruikers 17

4. Toekomstige vraag 18

4.1 Woningbouwontwikkelingen 18

4.2 Accommodatie-ontwikkelingen 19

4.3 Demografische ontwikkelingen 19

4.4 Leerlingenprognoses 19

4.5 Ontwikkeling sportdeelname 22

5. Constateringen 26

5.1 Huidig aanbod 26

5.2 Huidige vraag 26

5.3 Toekomstige vraag 26

6. Toekomstscenario's 28

6.1 Toekomstige binnensportaccommodaties in Borculo 28

6.2 Type binnensportaccommodatie 29

6.3 Scenario's 30
6.4 Financiën 34
6.5 Voorkeursscenario 36

Bijlage 1 Rapport AlphaConsultancy Beoordeling sportaccommodatie 't Timpke, Borculo 38

Bijlage 2 Weekendbezetting schema 't Timpke 43

Bijlage 3 Deelnemers / betrokkenen Onderzoek 44

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICSadviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICSadviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICSadviseurs B.V., d.d. december 2008, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICSadviseurs B.V.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en projectopdracht

Op 7 juli 2020 heeft de gemeenteraad van Berkelland ingestemd met de nieuwbouw van het Staring College (voortgezet onderwijs) waarbij twee vestigingen (Beukenlaan en Herenlaan) worden samengevoegd in de nieuw te bouwen vestiging op Sportpark de Wildbaan in Borculo. Bij de school hoort ook een binnensportaccommodatie voor het bewegingsonderwijs. Deze kan wellicht worden gecombineerd met andere behoeften aan binnensportaccommodaties en/of bestaande voorzieningen van de nabijgelegen Sporthal 't Timpke op het sportpark.

Naast de nieuwbouw van het Staring College, waarbij ICSadviseurs reeds begeleiding biedt, zijn er meer onderwijsontwikkelingen in Borculo. OBS Noord verhuist naar de voormalige school De Wereldboom in de tweede helft van 2021. Ook zal de Kiezel en Kei samen met de Heuvelschool gaan fuseren (waarschijnlijk uiterlijk 2024).

Bovenstaande ontwikkelingen vragen om een brede kijk en toekomstige blik naar het bewegingsonderwijs en de binnensport in Borculo. Uw vraag aan ICSadviseurs is om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren waar en hoe de capaciteitsbehoefte aan binnensportaccommodaties in Borculo (met onder andere buurtschap Leo – Stichting) vanaf 2023 het beste kan worden ingevuld.

ICSadviseurs heeft opdracht gekregen dit onderzoek naar de capaciteitsbehoefte uit te voeren. In deze rapportage zijn de uitkomsten van dit onderzoek vastgelegd. Bij het onderzoek is de volgende fasering aangebracht:

1. Inventarisatie van het bestaande aanbod en gebruik;
2. Bepalen huidige latente behoefte en verwachte ontwikkelingen in de behoefte naar aanleiding van lokale en landelijke trends en ontwikkelingen;
3. Bepalen van de ontwikkeling in de benodigde capaciteit, type accommodaties en vertaling van de bevindingen naar toekomstscenario's voor het aanbod van binnensportaccommodaties in Borculo.

1.2 Scope

Het onderzoek concentreert zich op alle binnensportaccommodaties en alle gebruikers van de binnensportaccommodaties binnen Borculo met onder andere buurtschap Leo - Stichting. Het gaat hierbij om de volgende binnensportaccommodaties:

Borculo

- Gymzaal Noord
- Sporthal 't Timpke
- Staring College gymzaal (Beukenlaan)

Buurtschap Leo - Stichting

- Staring College gymzaal (Heerenlaan)
- Gymzaal Isidorusweg
- Twee gymzalen Schoollaan (VSO Klein Borculo)
- Gymzaal Octopus

1.3 Leeswijzer

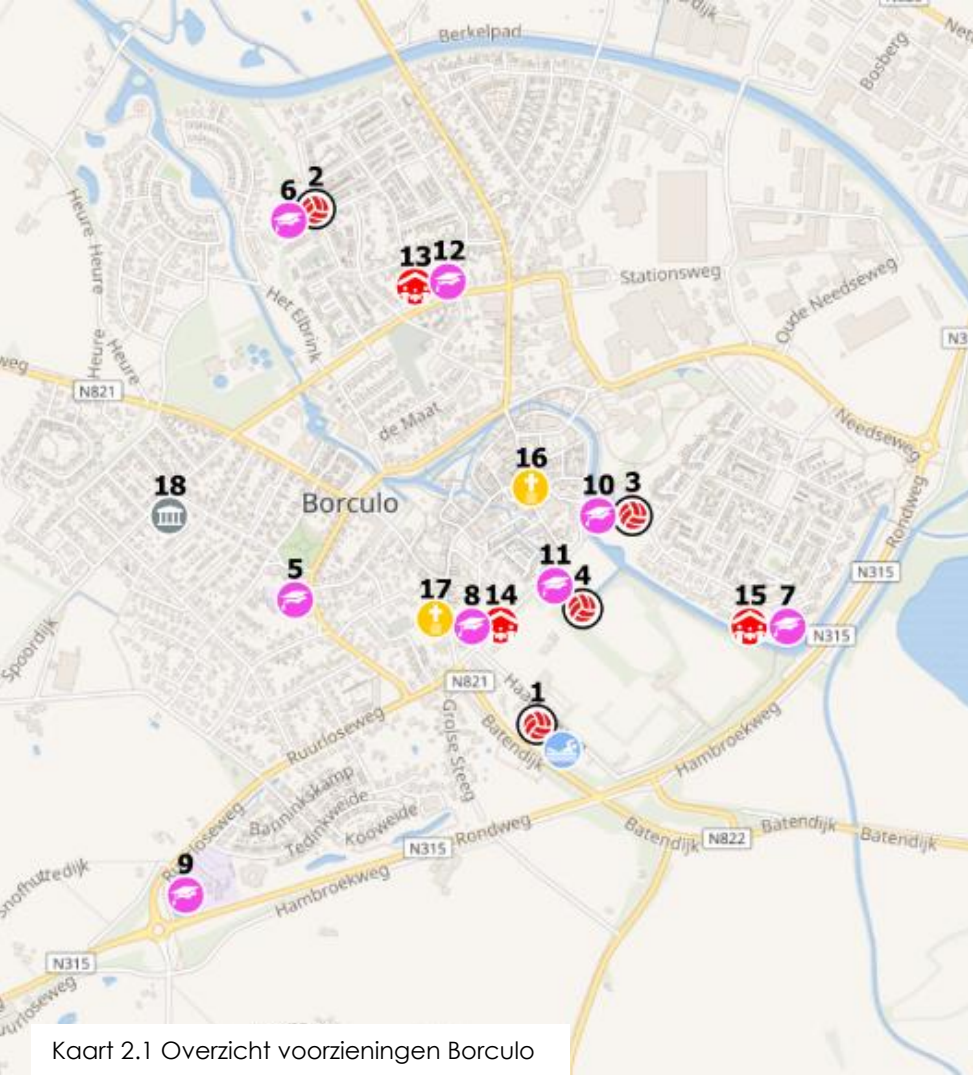
Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het huidige aanbod aan binnensportaccommodaties in Borculo en de Leo – Stichting in type accommodatie en beschikbare uren ten behoeve van het bewegingsonderwijs en verenigingen.

In hoofdstuk 3 wordt de huidige vraag aan sporturen vanuit het onderwijs en de verenigingen uiteengezet.

Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de toekomstige vraag waar we ingaan op relevante ontwikkelingen en prognoses in relatie tot de binnensportaccommodaties.

Vervolgens worden in hoofdstuk 5, op basis van de resultaten zoals weergegeven in de voorgaande hoofdstukken, de (voornaamste) constateringen samengevat.

Tot slot schetst hoofdstuk 6 de verschillende scenario's met daarbij de financiële gevolgen.

Legenda

Binnensport accommodaties
1. Sporthal en zwembad 't Timpke
2. Gymzaal Noord
3. Gymzaal Staring College Beukenlaan
4. Toekomstige gymzaal in nieuwbouw Staring College

Onderwijs
5. OBS De Heuvelschool
6. OBS Noord
7. OBS Kiezel en Kei
8. RKO Daltonschool Sint Joris
9. Zone College
10. Staring college
11. Nieuwbouw Staring college
12. Voormalige school CBS de Wereldboom

Kinderopvang
13. Kindercentrum Avonturijn Borculo
14. Partou Kinderopvang Hoflaan
15. Partou Kinderopvang Hambroekweg

Overige voorzieningen
16. Joriskerk
17. Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Kerk
18. Wijkgebouw Borculo

Kaart 2.1 Overzicht voorzieningen Borculo

2. Huidig aanbod en gebruik

2.1 Gemeente en kernen

De gemeente Berkelland heeft circa 43.000 inwoners en heeft vier grotere kernen: Borculo, Eibergen, Neede en Ruurlo. In Borculo wonen totaal ongeveer 10.000 inwoners. In deze kernen is sprake van een rijk verenigingsleven; ongeveer 34,5% van de inwoners is lid van een sportvereniging (landelijk gemiddelde is 25%).

2.2 Huidige gebruikers

Primair kennen de sportvoorzieningen twee typen gebruikers: het onderwijs en de verenigingen. Bij het in kaart brengen van de huidige situatie en vraag naar binnensportaccommodaties worden deze twee typen gebruikers apart inzichtelijk gemaakt:

1. **Onderwijs**

Zowel het primair als het voortgezet onderwijs maken gebruik van de binnensportaccommodaties. In Borculo en de Leo - Stichting zijn er vier scholen binnen het primair onderwijs, één school in het speciaal onderwijs, twee scholen in het speciaal voortgezet onderwijs en twee scholen binnen het voortgezet onderwijs die gebruikmaken van de gemeentelijke binnensportaccommodaties. Zie voor een totaaloverzicht kaart 2.1 op pagina 6 en kaart 2.2 op pagina 8.

2. Verenigingen

In Borculo zijn er verschillende verenigingen die gebruikmaken van de binnensportaccommodaties. Het gaat hierbij om:

- Zwem- en waterpolovereniging Schuurman BZC die landtrainingen heeft in 't Timpke'
- Turn- en gymnastiekvereniging G.V. Borchlo
- VV Reünie (zaalvoetbal)
- Olympia '22 (korfbal en Jeu de Boules)
- Volleybalvereniging Kerkemeijer Gemini
- BC Babo (badminton en dynamic tennis)
- Kwoon Dat Mor (vechtsportvereniging met onder andere Shaolin Kempo en zelfverdediging)
- LG Dance (incidenteel actief met dans en theater in de binnensportvoorzieningen van Borculo)

2.3 Huidige binnensportaccommodaties

Borculo heeft in relatie tot het aantal inwoners een ruim aanbod aan binnensportaccommodaties die inwoners uitnodigen om te sporten en te bewegen; het dorp heeft een sporthal en zeven gymzalen, waarvan vijf zijn gelegen in buurtschap Leo – Stichting. Zie het totaaloverzicht kaart 2.1 op pagina 6 en kaart 2.2 op pagina 8. Dit komt neer op tien zaalsporteenheden. Dit zijn er ongeveer negen meer dan het landelijke gemiddelde; zestien zaalsporteenheden per 25.000 inwoners. Hierbij telt een sporthal voor drie zaalsporteenheden en de gymzaal voor één zaalsporteenheid.

De binnensportaccommodaties zijn in te delen in verschillende typen die hieronder worden toegelicht:

Gymzalen

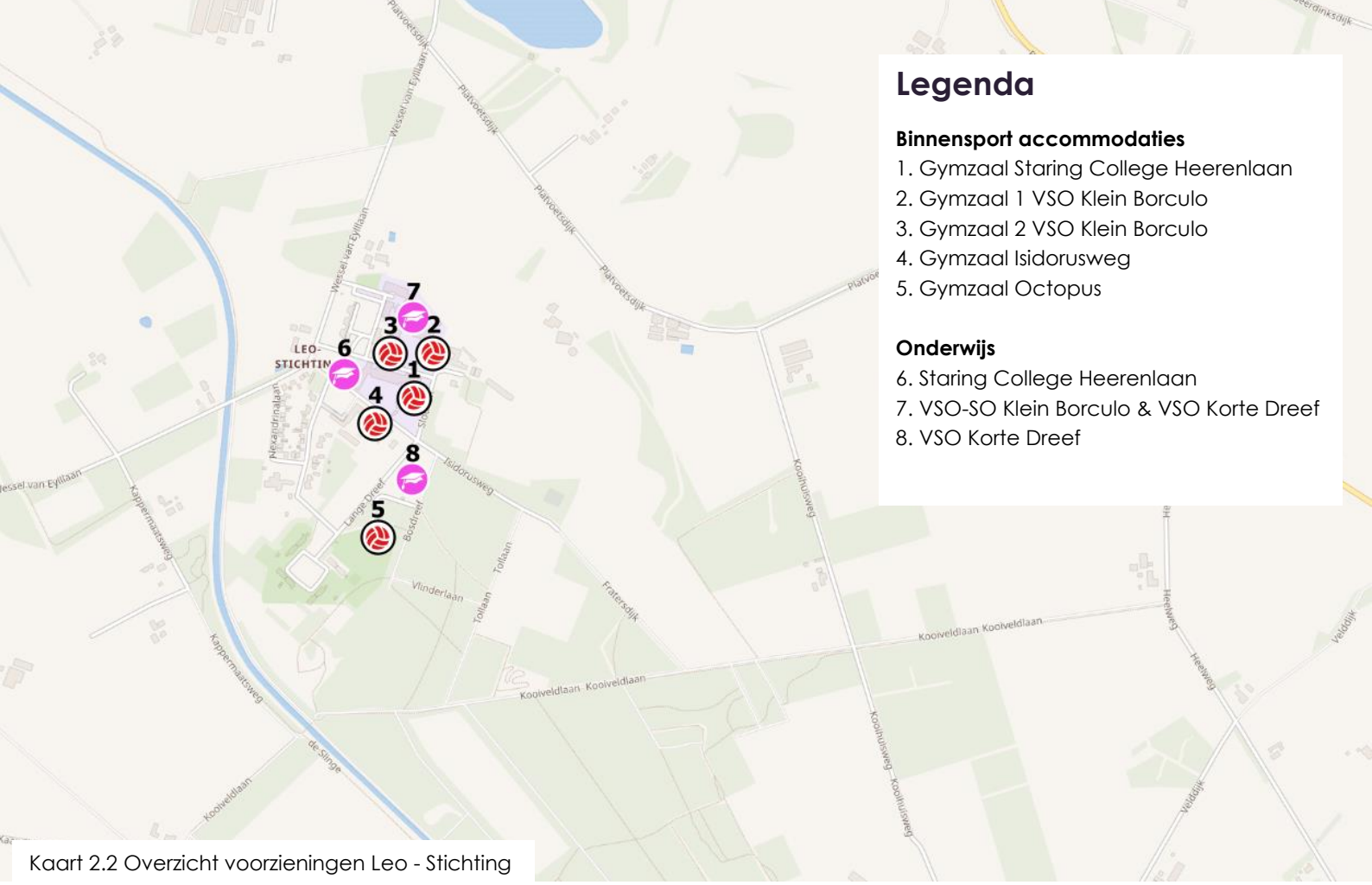
Borculo beschikt over zeven gymzalen, waarvan alleen gymzaal Noord in het beheer is bij de gemeente Berkelland. De andere gymzalen zijn in beheer bij verschillende organisaties. Gymzalen van de Heerenlaan en Beukenlaan zijn in beheer bij het Staring College waarbij zij hun eigen bewegingsonderwijs verzorgen. Twee gymzalen zijn in beheer bij VSO Klein Borculo en ook zij verzorgen hun eigen bewegingsonderwijs. De laatste twee gymzalen zijn in beheer bij Pluryn, een organisatie gericht op maatschappelijk vastgoed.

Sporthal

Het sportcomplex van Borculo heet 't Timpke. 't Timpke is een multifunctioneel sportcomplex bestaande uit een sporthal, een zwembad, diverse kleinere sportruimten (onder andere een drietal squashzalen) en een horecagelegenheid. Hiervan is de sporthal deelbaar in drie separate zalen. 't Timpke is in beheer van een stichting. Daarnaast is 't Timpke gelegen op sportpark de Wildbaan. Dit is een sportpark waarbij vele buitensporten worden beoefend zoals voetbal, tennis, korfbal en schaatsen op natuurijs. Het totaaloverzicht van binnensportaccommodaties, ziet er als volgt uit:

Tabel 2.1 Totaaloverzicht van binnensportaccommodaties

Kern	Sportaccommodatie	Voorzieningen	Afmeting	Zaaldelen
Borculo	t Timpke	Sporthal	44x28x7	3
	Gymlokaal Noord	Gymlokaal	21x12x5,5	1
	Staring Beukenlaan	Gymlokaal	21x12x5,5	1
Leo - Stichting	Staring Heerenlaan	Gymlokaal	21x12x5,5	1
	Gymlokaal Isidorusweg	Gymlokaal	21x12x5,5	1
	Gymlokaal 1 VSO Klein Borculo	Gymlokaal	20x10x5,5	1
	Gymlokaal 2 VSO Klein Borculo	Gymlokaal	21x10,5x5,	1
	Gymlokaal Octopus	Gymlokaal	23x12x6	1

Kaart 2.2 Overzicht voorzieningen Leo - Stichting

2.4 Functionaliteit binnensportaccommodaties

De functionaliteit van de binnensportaccommodaties wordt mede bepaald door de afmetingen van de voorzieningen. De afmetingen van de voorzieningen bepalen welke sporten er kunnen worden beoefend. Vanuit het bewegingsonderwijs worden de richtlijnen van Norm VNG (modelverordening) en de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO) gebruikt. Voor het sportgebruik gelden de richtlijnen zoals deze zijn opgenomen in het Handboek Sportvoorzieningen van NOC*NSF. In deze analyse wordt alleen naar de vloerafmetingen gekeken.

Geschiktheid voorzieningen – Norm VNG

De VNG schrijft voor dat een zaal voor bewegingsonderwijs minimaal een oppervlakte heeft van 252 m² [1] (21 x 12 meter). Dit is de minimale afmeting waaraan een zaal voor bewegingsonderwijs moet voldoen. Echter gymzalen met deze afmetingen worden vaak als te klein ervaren. Het tegelijk lesgeven in meerdere activiteiten, het zwaaien over de breedte en sportspelen zijn allen minder goed mogelijk bij deze afmetingen.

Geschiktheid voorzieningen - KVLO

De KVLO schrijft voor dat een zaal voor bewegingsonderwijs minimaal 308 m² dient te zijn[1] (22 x 14 meter). Daarnaast worden voor het voortgezet onderwijs (VO) en de binnensport, naast de minimale standaardzalen, grotere (26 x 14 meter) aanbevolen. Het gelijktijdig zelfstandig en gedifferentieerd werken aan verschillende bewegingsactiviteiten in groepen, het (sport)spelen op aangepaste veldjes vraagt om deze bredere en grotere zalen, aldus de KVLO. Nemen we deze afmetingen als uitgangspunt, dan voldoet alleen ‘t Timpke aan

[1] Handboek Huisvesting bewegingsonderwijs KVLO 2019

de KVLO-afmetingen om bewegingsonderwijs te accommoderen. De andere accommodaties voldoen niet aan de KVLO-normeringen.

Geschiktheid voorzieningen – NOC*NSF

Het Handboek Sportvoorzieningen van NOC*NSF schrijft minimale afmetingseisen voor. Dit zowel voor de speelveldoppervlakte alsook voor de omloop rondom het speelveld. In onderstaande tabel zijn deze minimale afmetingen weergegeven:

Tabel 2.2 Minimale afmetingen sportvoorzieningen per sport

Sport	Lengte	Breedte	Hoogte
Badminton	15,4	8,1	7
Basketbal	28	16	7
Volleybal	24	15	7
Combiveld*	44	24	x

** Geschikt voor zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal en zaalvoetbal (Bron: Handboek Sportvoorzieningen).*

Sporthal 't Timpke
Sporthal 't Timpke voldoet aan de afmetingen van de bovengenoemde vloerafmetingen. Hierdoor voldoet het om de zaalsporten (zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal en zaalvoetbal) te huisvesten.

Gymzalen
Gymzalen hebben per definitie een te kleine oppervlakte om de meeste binnensporten te accommoderen. Een veld voor zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal en zaalvoetbal kan niet in een gymzaal worden uitgelijnd. Ook voor basketbal en volleybal voldoet een gymzaal niet aan de minimale afmetingen. Voor badminton en volleybal geldt dat de vloerafmetingen wel volstaan, maar dat de hoogte van een gymzaal een beperkende factor is. Een accommodatie dient minimaal 7 meter hoog te zijn. Gymzalen hebben doorgaans een hoogte van 5,5 meter. Dit is ook het geval voor de gymzalen in Borculo en de Leo - Stichting. Uiteraard kunnen binnensporten zonder belijning, zoals tafeltennis, gymnastiek en bepaalde disciplines binnen het turnen, wel plaatsvinden in de gymzalen.

2.5 Kwalitatieve beoordeling binnensportaccommodaties

Naast het kunnen beschikken over voldoende trainingscapaciteit stellen verenigingen ook kwalitatieve eisen aan de voorzieningen. De scholen en de verenigingen hebben op uiteenlopende onderdelen (zoals gebruik, functionaliteit, materialen, tevredenheid, de prijs-kwaliteitverhouding en bereikbaarheid) van de voorzieningen beoordeeld waar zij gebruik van maken. Hieronder volgt een uiteenzetting waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het sportcomplex en de gymzalen.

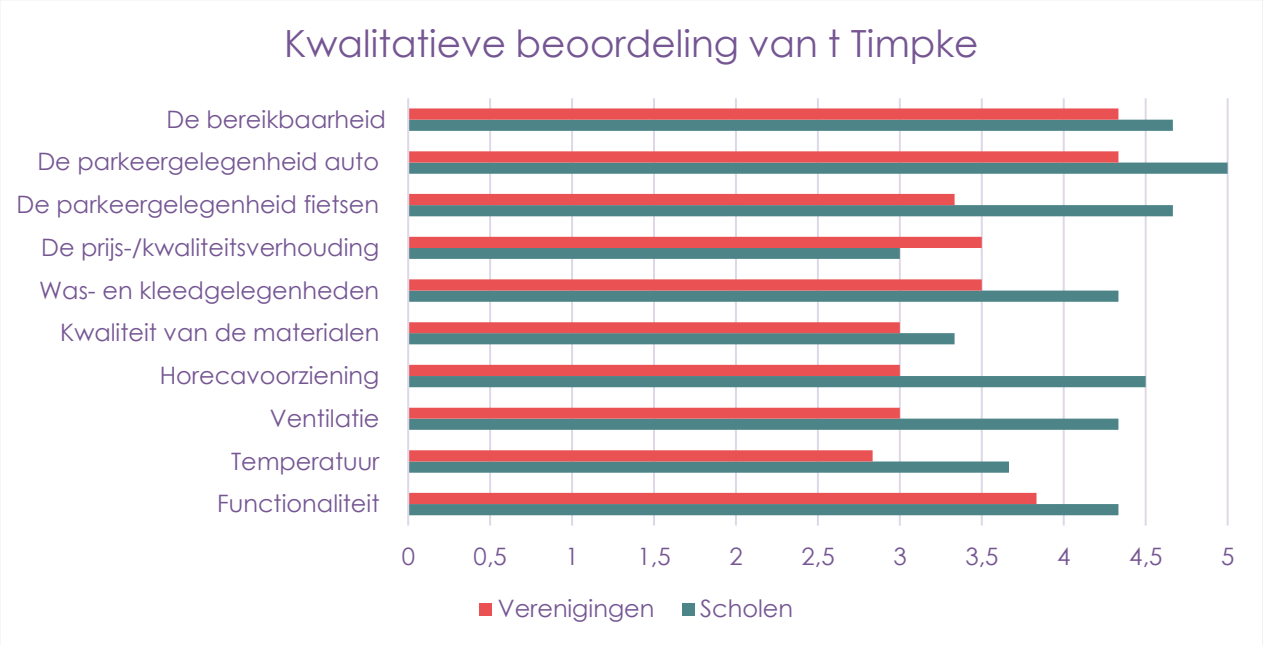
2.5.1 Sporthal 't Timpke

Beoordeling gebruikers

Over het algemeen zijn de verenigingen en scholen tevreden over de kwaliteit van de sportcomplex 't Timpke. Op een schaal van 1 (zeer ontevreden), 2 (ontevreden), 3 (gangbaar), 4 (tevreden) tot 5 (zeer tevreden) scoort 't Timpke gemiddeld een 3,9. Opvallend is hierbij dat scholen 't Timpke beter beoordelen (4,2) dan de sportverenigingen (3,8). In de vragenlijst gaf een aantal verenigingen aan ter onderbouwing dat de sporthal regelmatig als te koud wordt ervaren en relatief duur is om te huren. Zowel de verenigingen als scholen geven aan minder tevreden te zijn met de beschikbare materialen. Omdat materialen worden

gedeeld ervaren zij dat ze niet altijd gebruik kunnen maken van (kwalitatief) goede materialen. Anderzijds wordt de samenwerking met het 't Timpke als zeer goed ervaren.

Figuur 2.1 Weergave van de kwalitatieve beoordeling van 't Timpke door scholen en verenigingen.

Conditiemeting

Het complex is overwegend in goede conditie waarbij de sportfunctie goed kan worden uitgevoerd, ook in de toekomst. Echter beginnen bepaalde elementen aan het complex op een aantal vlakken te verouderen, zie bijlage 1 rapport AlphaConsultancy. Wanneer deze bouwdelen worden vervangen en het normale onderhoud uitgevoerd blijft, is het complex in deze vorm prima door te exploiteren voor een langere periode.

Het bestuur van 't Timpke heeft aangegeven dat de gehele zone aan de zijde van de Haarloseweg wordt herontwikkeld voor sport. Vanuit het gebouw is het zeer goed mogelijk om uit te breiden in combinatie met renovatie van de bouwdelen 1992 en 2001. Dit zou dan moeten gebeuren op de huidige positie van de Haarloseweg Het handhaven van de bestaande sporthal en zwembad en eventueel squashbanen is daarbij mogelijk. Bij een uitbreiding zou de bestaande horeca kunnen worden verplaatst of uitgebreid aangezien dat nu een relatief smalle ruimte betreft met weinig daglichttoetreding. Nadeel van uitbreiding is wel dat het complex dan nog meer een mengelmoes van uitbreidingen wordt.

2.5.2 Gymzalen

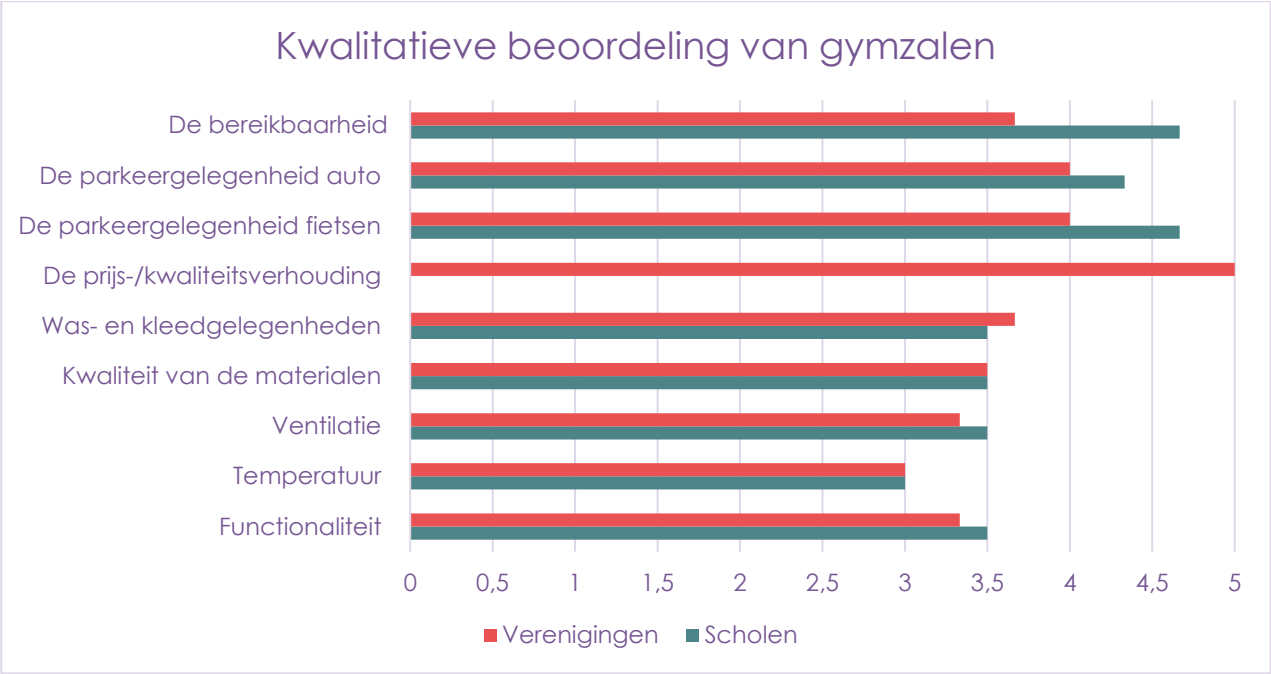
In relatie tot de kwaliteit van de gymzalen kan de conclusie worden getrokken dat zowel de verenigingen als de scholen tevreden zijn. De beoordelingen ontliepen elkaar niet zoveel. Op een schaal van 1 (niet tevreden) tot 5 (zeer tevreden) scoren de gymzalen gemiddeld een 3,9. Bij de gymzalen zijn de beoordelingen van de verenigingen gebaseerd op gymzaal Noord en de Beukenlaan. De beoordelingen van de scholen zijn gebaseerd op 5 van de 7 gymzalen[2].

Opvallend is dat de temperaturen in de gymzalen relatief slecht worden beoordeeld. Ook wordt de functionaliteit van de voorzieningen minder goed ervaren ten opzichte van 't Timpke. Anderzijds wordt de

[2] Bij gymzalen Octopus en Isidorusweg is telefonisch contact geweest met de huidige gebruikers, waarbij gevraagd is naar hun gebruikerservaringen in de betreffende zalen.

prijs-kwaliteitverhouding als zeer positief ervaren door de sportverenigingen. De Octopuszaal wordt als slechtst ervaren. De gebruiker ervaart het gebouw als flink verouderd en het zou niet meer voldoen niet aan de huidige maatstaven en regelgeving.

Figuur 2.2 Weergave van de kwalitatieve beoordeling van de gymzalen door scholen en verenigingen

2.6 Aanvullende behoefte binnensportaccommodaties

Tijdens de gezamenlijke georganiseerde startbijeenkomst met de gebruikers van de binnensportvoorzieningen en de enquête kwam ter sprake dat gebruikers behoefte hebben aan een grotere diversiteit in het aanbod. Zo werd de wens geuit een multifunctionele zaal te realiseren waar diverse dans-, vechtsport- en beweegactiviteiten kunnen plaatsvinden. Ook bestaan wensen om kwetsbare groepen meer ruimte te bieden om te sporten en om meer geluiddempende maatregelen te treffen in de zalen.

Tevens is bij een aantal gebruikers de wens uitgesproken om zoveel mogelijk voorzieningen te centraliseren. Hierbij gaat het om zoveel mogelijk de sportvoorzieningen bij elkaar te houden en niet zozeer 'stand-alone' sportvoorzieningen te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe ontwikkelingen op de Wildbaan. Het centraliseren van voorzieningen kan een aantal voordelen geven, zoals de mogelijkheid om:

- ruimte te bieden aan nieuwe (bewegings)onderwijsconcepten (zoals het bewegend leren en lerend bewegen);
- een breed en gevarieerd (sport, beweeg- en maatschappelijk) aanbod te bieden;
- de samenwerking tussen binnen- en buitensportverenigingen onderling te versterken;
- de samenwerking tussen sportverenigingen en scholen en andere organisaties te versterken;
- gezamenlijk vorm te geven aan beheer & exploitatie (het efficiënter vormgeven van beheer & exploitatie.

3. Huidige vraag

3.1 Huidige vraag onderwijs

Op doordeweekse dagen tussen 08:00 uur en 16:00 uur staan de gemeentelijke sportvoorzieningen ter beschikking van het bewegingsonderwijs voor zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs. De behoefte aan klokuren gym in het primair onderwijs wordt berekend aan de hand van het aantal bovenbouwgroepen. Groepen uit de onderbouw maken in principe gebruik van speelzalen in de schoolgebouwen zelf. Elke bovenbouwgroep heeft normatief (VNG-normering onderwijshuisvesting) per week 1,5 klokuur (2 lesuren van 45 minuten) in een gymzaal tot zijn beschikking. In werkelijkheid kan dit aantal afwijken. De normatieve vraag aan klokuren gym voor het primair onderwijs is in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3.1 Normatieve behoefte bewegingsonderwijs primair onderwijs (DUO)

Kern	Accommodatie	School	Leerlingen (01-10-2020)	Normatieve klokuren per week	beschikbare klokuren (26 uur per zaaldeel)	Verschil
Borculo	't Timpke	Daltonschool St Joris	201	9		
	't Timpke	OBS Kiezel en Kei	74	5	78	65
	Gymzaal Noord	OBS H.W. Heuvelschool	177	9		
	Gymzaal Noord	OBS Noord	124	5	26	13
Totaal			576	27	104	77

Door vervolgens de normatieve klokuren af te zetten tegen de huidige beschikbare capaciteit wordt duidelijk dat er ruim voldoende klokuren beschikbaar zijn voor het primair onderwijs om in de normatieve uren bewegingsonderwijs te kunnen voorzien. Dit is af te lezen in de laatste kolom van de bovenstaande tabel.

De normatieve uren bewegingsonderwijs in het voortgezet onderwijs worden berekend aan de hand van het aantal leerlingen per onderwijsrichting. Dit wordt vervolgens vertaald naar de normatieve behoefte aan het aantal zaaldelen. De zaaldelen staan 40 uur per week[3] ter beschikking voor het bewegingsonderwijs voor het voortgezet onderwijs. Het Staring College maakt gebruik van de eigen gymzalen en het Zone College maakt gebruik van de Sporthal 't Timpke.

De huidige normatieve vraag aan klokuren gym voor het voortgezet onderwijs in Borculo en de Leo - Stichting is in de onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 3.2 Normatieve behoefte bewegingsonderwijs voortgezet onderwijs (Bron: DUO)

Kern	Accommodatie	School	Leerlingen (01-10-2020)	Normatieve klokuren per week	beschikbare klokuren (26 uur per zaaldeel)	Verschil
Borculo	Staring Beukenlaan	Staring College	330	38,33	40	1,67
	't Timpke	Zone College	196	54,75	120	65,25
Leo - Stichting	Staring Heerenlaan	Staring College	99	18	40	22
Totaal			625	111	200	89

Ook voor het voortgezet onderwijs geldt dat er ruim voldoende uren beschikbaar zijn om in het bewegingsonderwijs te voorzien.

De normatieve uren voor het bewegingsonderwijs van het (voortgezet) speciaal onderwijs worden berekend aan de hand van het aantal leerlingen gecombineerd met het leerlingencluster. Al de scholen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs komen uit cluster 4. Hierbij heeft het (voortgezet) speciaal onderwijs recht op 2,25 klokuren per week bewegingsonderwijs.

De huidige normatieve vraag aan klokuren gym voor het (voortgezet) speciaal onderwijs in Borculo en de Leo - Stichting is in de onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 3.3 Normatieve behoefte bewegingsonderwijs (voortgezet) speciaal onderwijs (Bron: DUO)

Kern	Accommodatie	School	Leerlingen (01-10-2020)	Normatieve klokuren per week	beschikbare klokuren (26 uur per zaaldeel)	Verschil
Leo - Stichting	Isidorusweg Borculo	SO Klein Borculo	72	20,25	26	5,75
	Schoollaan	VSO Klein Borculo	249	51,25	52	0,75
	Octopus	VSO Korte Dreef	120	25,25	26	0,75
Totaal			441	97	104	7

Conclusie is dat de huidige accommodaties net voldoende ruimte bieden voor het bewegingsonderwijs. Indien het leerlingenaantal zal groeien van VSO Klein Borculo of VSO Korte Dreef dient te worden uitgeweken naar een alternatieve accommodatie voor het bewegingsonderwijs.

[3] Uiteraard is dit wel afhankelijk van de rooster(eind)tijden van de betreffende scholen.

3.2 Huidige vraag verenigingen

De verenigingen maken voornamelijk in de avonduren (na 16:00 uur) en in de weekenden gebruik van de binnensportaccommodaties voor zowel trainingen alsook wedstrijden. De huidige vraag naar binnensportaccommodaties kenmerkt zich in een structurele vraag en een incidentele vraag.

Structureel
Het structurele gebruik door verenigingen kent een regelmatige basis. Gedurende het sportseizoen worden er wekelijks zaal(delen) gehuurd voor trainingen en/of wedstrijden. Bij verenigingen die structureel gebruikmaken van binnensportaccommodaties is de afname aan uren in de meeste gevallen het hoogst. Deze verenigingen kunnen worden gezien als de hoofdgebruikers.

Incidenteel
De incidentele vraag komt voornamelijk van de buitensportverenigingen die gedurende enkele maanden gebruikmaken van de binnensportaccommodaties ten behoeve van de zaalcompetitie. Ook evenementen worden gezien als incidenteel gebruik. De incidentele vraag naar zaalcapaciteit wordt aanvullend op het structurele gebruik ingeroosterd.

3.3 Huidige bezetting

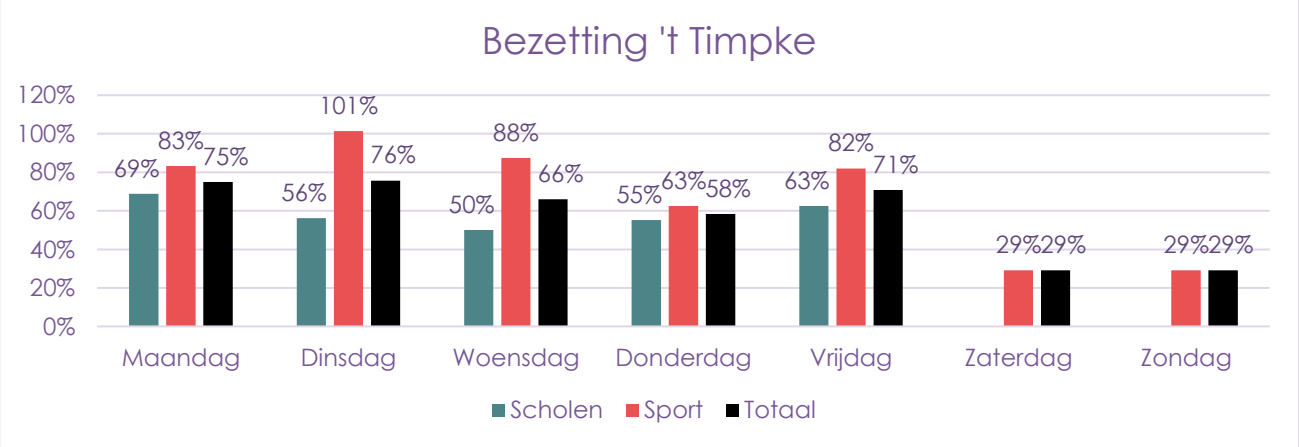
Om de huidige bezetting van de binnensportaccommodaties in beeld te brengen is gebruikgemaakt van de roosters van het seizoen 2019 - 2020. Roosters van 2020 – 2021 kunnen een vertekend beeld geven door de huidige coronapandemie. Het valt hierbij op dat er nauwelijks op incidentiele basis gebruik wordt gemaakt van de binnensportvoorzieningen. Hierdoor zal deze paragraaf zich toespitsen op het structurele gebruik.

Het gebruik van sporthallen kent een andere intensiteit dan de gymzalen. Bij het inzichtelijk maken van de bezettingsgraden wordt daarom onderscheid gemaakt tussen deze twee typen voorzieningen.

3.3.1 Bezetting sporthal

De bezetting van Sporthal 't Timpke is berekend door het aantal verhuurde kwartieren per zaaldeel te delen door het aantal beschikbare halve uren per zaaldeel. Voor de beschikbaarheid is uitgegaan van een dagelijkse openstelling van 14 uur per dag (08:30 - 22:30) gedurende het gehele jaar (exclusief feestdagen en vakanties). Van de openstelling wordt 8 uur per weekdag gerekend voor het onderwijs en 6 uur voor de binnensport. Bij het onderwijs is rekening gehouden dat het primair onderwijs maximaal 26 uur per week in een zaaldeel wordt gehuisvest en dat naast deze uren het voortgezet onderwijs de overige 14 uur kan benutten.

Tabel 3.4 Bezettingspercentages 't Timpke

't Timpke heeft een hoge doordeweekse bezetting; het bezettingspercentage ligt gemiddeld op 69%. De bezetting door de sportverenigingen is erg hoog met een gemiddelde van 83%. Dit betekent dat er weinig tot geen uren in de avonden nog beschikbaar zijn, vooral tijdens de piekuren (18.00 – 22.00 uur).

Scholen hebben een relatief lage bezetting in 't Timpke met een gemiddelde van 59%. Omdat de scholen een relatief lage bezetting hebben, is er doorgaans ook ruimte voor 'de sport' overdag (tot 17.00 uur). Hier maakt het S&S met het in beweging blijven van 50+ers gebruik van. Hierdoor wordt er op dinsdag meer dan 18 uur gesport in 't Timpke, waardoor de sportbezetting op dinsdag boven de 100% uitkomt.

Voor de weekenden geldt dat er niet ieder weekend wedstrijden zijn in de sporthal. Van de 40 beschikbare weekenden worden er in 30 weekenden gebruikgemaakt van 't Timpke, zie bijlage 2. Hierdoor is de gemiddelde bezettingsgraad 29%. Als de gemiddelde bezetting wordt uitgerekend over de 30 weekenden dat 't Timpke wordt gebruikt, komt hier een bezetting van 39% uit.

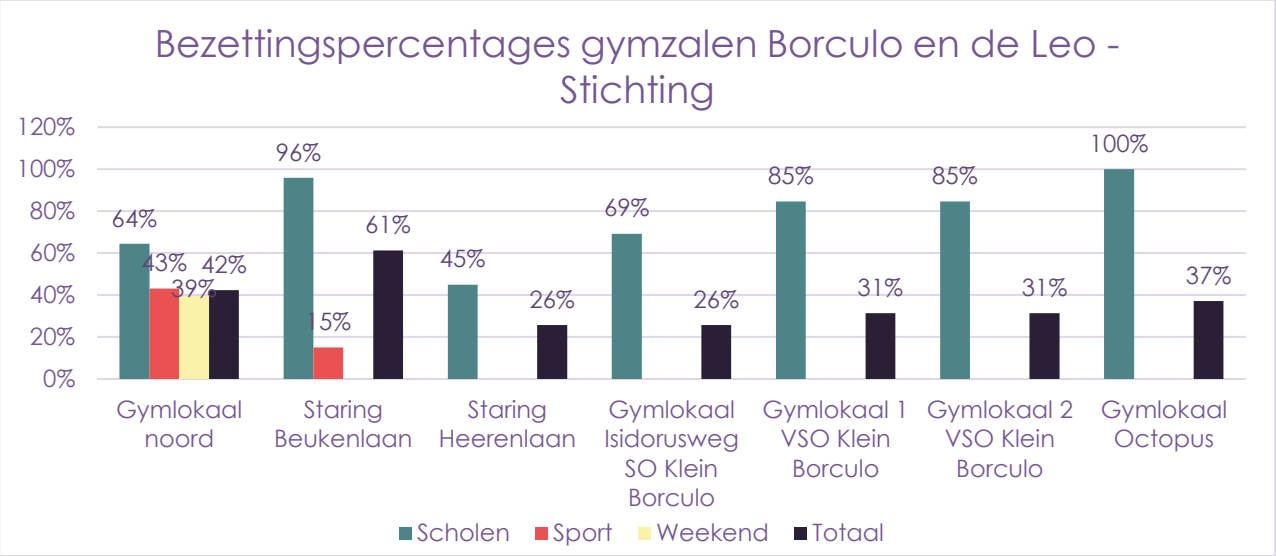
Tabel 3.5 Urenverdeling per week 't Timpke

Urenbezetting weekdagen 't Timpke				Urenbezetting weekend 't Timpke		
Scholen	**Uren**	**Sport**	**Uren**	**Sport**	**Totaal uren schooljaar**	**Gemiddeld per weekend**
Zone College	54,75	Gemini	24,5	Volleybal	408	10,2
Kiezel en Kei	3	NeVoBo en Olympia	13,5	Korfbal	368,4	9,2
Sint Joris	12,5	KNVB	9	Sport	90,75	2,3
		Babo	8,25	Overig/niet	108,75	2,7
		Olympia	6,75	gespecificeerd		
		Kwon Dat Mor	5,75			
		S&S 50+	2,5			
		BZC land training	2,25			
		SFB	1			
		Uitloop	0,75			
		BRENG	0,75			
Totaal	70,25	**Totaal**	75	**Totaal**	975,9	24,4

3.3.2 Bezetting gymzalen

Het onderwijs vormt de hoofdgebruiker van de gymzalen. Gemiddeld genomen is de bezetting over het gehele jaar gelijk, alleen Dansschool LG zorgde voor een iets hogere bezetting in de maanden november en december in gymzaal Noord. Ook hier is uitgegaan van een bezetting van 14 uur per dag, 8 voor het onderwijs en 6 voor de sport. De gemiddelde bezetting van gymzalen in Borculo en de Leo – Stichting is 36%, waarbij het percentage voor onderwijs op 78% ligt en voor sport op slechts 6%.

Tabel 3.6 Gemiddelde bezetting gemeentelijke gymzalen

Bewegingsonderwijs versus sport

Bovenstaande figuur laat zien dat alleen gymzaal Noord en gymzaal Staring Beukenlaan, naast het gebruik door het onderwijs, ook wordt gebruikt door verenigingen. Zo maakt gymnastiekvereniging Borchlo veel gebruik van gymzaal Noord. Gemini volleybalt 4,5 uur per week in de Beukenlaan. Verder zijn er geen sportverenigingen (structureel) actief in de gymzalen van Borculo of de Leo - Stichting. Wel wordt gymzaal Isidorusweg af en toe gebruikt door jongeren van de crisisopvang Domus Dulcis Domus.

Totale bezetting gymzalen

Gemiddeld genomen is de totale bezetting van de gymzalen laag, maar als wordt gekeken naar de bezetting van de scholen, waarbij het primair onderwijs voor maximaal 26 uur per locatie kan worden gegeven, dan valt het op dat de gymzalen van de Leo – Stichting een relatief hoog bezettingspercentage hebben. Wanneer in de nabije toekomst het Staring College uit de Leo - Stichting wegtrekt, is er relatief weinig vrije capaciteit voor het bewegingsonderwijs in de Leo – Stichting.

3.4 Aanvullende vraag

Uit de vragenlijsten en telefonische contacten blijkt dat er verschillende ontwikkelingen zijn rondom de gymzalen in Borculo en de Leo – Stichting. Hieronder wordt voor zowel het onderwijs als de sportverenigingen uiteengezet wat de latente behoefte is aan extra uren.

Onderwijs

Uit de vragenlijsten blijkt dat geen enkele van de negen scholen door een gebrek aan zaalcapaciteit niet kan sporten. Alleen het Staring College sport op dit moment minder dan 1,5 uur per week wat als normatief geldt. Van de scholen die een wens hebben meer dan de normatieve uren te willen bewegen gaven drie scholen vanuit buurtschap Leo - Stichting aan dat deze uren in een gymzaal dienen plaats te vinden. Vanuit het speciaal onderwijs is de wens om meer uren aan bewegingsonderwijs te krijgen dan de huidige VNG-norm. Bewegingsonderwijs wordt als cruciaal gezien voor de ontwikkeling van leerlingen en 2,25 uur per groep wordt niet als voldoende ervaren.

Dit heeft echter met inachtneming van de huidige normering van het speciaal onderwijs geen gevolgen op de toekomstige vraag naar binnensportaccommodaties in de gemeente.

Verenigingen
In de online vragenlijsten hebben twee verenigingen aangegeven structureel een gebrek aan beschikbare ruimten te hebben om te kunnen sporten. Zo ervaart Olympia '22 een tekort van 2 uur op de donderdagavond en heeft Kwoon Dat Mor onvoldoende ruimte op vrijdag na 20.00 uur. Verder is er vanuit andere verenigingen geen latente vraag naar meer uren.

3.5 Wensen vanuit de gebruikers

In de online vragenlijst is ook gevraagd of gebruikers zaken missen in de huidige gymzalen en sporthal en waar zij graag in de toekomst willen sporten. De resultaten hiervan zijn in onderstaande samengevat.

Onderwijs
Vanuit het onderwijs is de wens om moderne toepassingen in de accommodaties te realiseren. Hierdoor worden accommodaties geschikt voor het bewegend leren en andere nieuwe vormen van bewegingsonderwijs. Bij 't Timpke is de wens vanuit het primair onderwijs voor meer materiaal zoals ballen en dergelijke en dat de akoestiek wordt verbeterd.

Het onderwijs heeft een diverse voorkeur voor een toekomstige accommodatie. De meeste scholen willen dichtbij hun school gymmen. De Heuvelschool zou graag dichter bij haar school een gymzaal hebben. Dit wordt gezien als veiliger voor de kinderen en zorgt voor minder lesuitval. OBS Noord vind het erg prettig dat er een gymzaal dichtbij is en wil dit graag behouden. Ook wordt vanuit het speciaal onderwijs in de Leo – Stichting de behoefte kenbaar gemaakt dat zij graag meer beschikbare buitensportaccommodaties nabij de scholen willen.

Verenigingen
Vanuit de sportverenigingen wordt aangegeven dat zij goede faciliteiten missen voor het freerunnen. Verder wordt gymzaal Noord als te klein ervaren voor het opbouwen van een (verende) turnvloer.
Alle sportverenigingen geven aan of in 't Timpke te willen blijven sporten en/of in de nieuw te bouwen binnensportvoorziening voor het Staring College. Vijf van de negen sportverenigingen geven aan interesse te hebben om te sporten in de nieuw te bouwen binnensportvoorziening van het Staring College. Bij nieuwbouw van het Staring zijn er twee concrete wensen. De eerste is dat deze hoger is dan een standaard gymzaal (5,5 meter hoogte). De tweede is een separate ingang voor de school, zodat sporters niet de gehele school door hoeven. Verder zou Borchlo graag zien dat er contact komt tussen de KNGU en 't Timpke, zodat in de toekomst ook turnwedstrijden kunnen plaatsvinden in 't Timpke.

4. Toekomstige vraag

Naast de huidige vraag vanuit de sportverenigingen en scholen in Borculo en de Leo - Stichting zijn er ontwikkelingen en prognoses die relevant zijn voor het sportcapaciteitsvraagstuk. We behandelen achtereenvolgens de volgende ontwikkelingen:

1. Woningbouwontwikkelingen;
2. Accommodatie-ontwikkelingen;
3. Demografische ontwikkelingen;
4. Leerlingenprognose;
5. Ontwikkeling sportdeelname.

4.1 Woningbouwontwikkelingen

Borculo is gelegen in de gemeente Berkelland. De gemeente is als krimpgemeente aangewezen en daardoor is er de afgelopen 10 jaar relatief weinig gebouwd. Door de krapte op de huidige woningmarkt zullen in de komende jaren tot maximaal 850 nieuwbouwwoningen worden gebouwd[4]. Verwachting is dat de impact van deze nieuwbouwontwikkelingen op de hoeveelheid benodigde binnensportaccommodaties klein zal zijn, omdat de bouw van de woningen verspreid zal plaatsvinden over de verschillende kernen in de gemeente.

[4] Omroep Gelderland op 11 November 2020.

Wel is er een mogelijkheid dat wanneer er een school of een binnensportvoorziening verdwijnt in Borculo dit ruimte biedt voor nieuwe kleinschalige woningbouw.

4.2 Accommodatie-ontwikkelingen

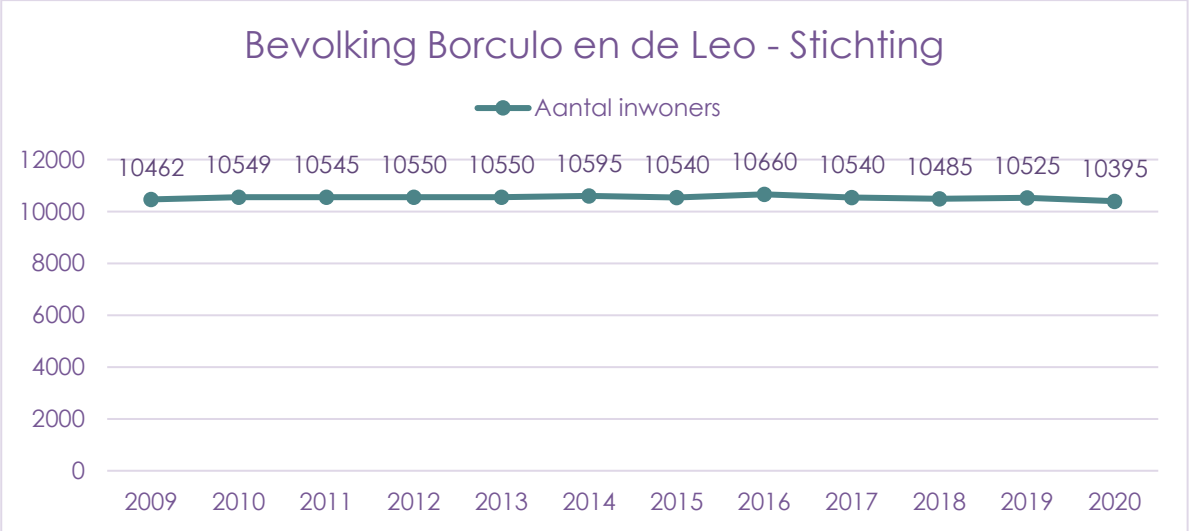
De huidige sportvoorzieningen in Borculo worden beïnvloed door de ontwikkelingen in relatie tot de nieuwbouw van het Staring College. Het Staring College zal van twee locaties, in Borculo en in de Leo – Stichting, naar een locatie gaan in Borculo. De nieuwe locatie zal zijn op het sportpark de Wildbaan. Het bewegingsonderwijs van het Staring College zal op een nieuwe locatie worden gehuisvest, aangezien de gymzalen op de Beukenlaan en Heerenlaan op termijn worden afgestoten.

Daarnaast wordt sportpark de Wildbaan door de gemeente Berkelland gerevitaliseerd. Het sportpark zal opnieuw worden ingericht en wens is daarbij te komen tot één centrale sportplek. Mogelijk komt hierdoor meer vraag naar binnensportaccommodaties door de verbeterde samenwerking en ligging van 't Timpke ten opzichte van de overige sportaccommodaties.

4.3 Demografische ontwikkelingen

Uit bevolkingscijfers van de Ontwikkelagenda 2017 blijkt dat er binnen de gemeente sprake is van vergrijzing (meer ouderen) en ontgroening (minder jongeren). Het totale aantal inwoners zal de komende jaren licht dalen. Volgens het CBS en Berkelland in cijfers blijkt dat Borculo de afgelopen jaren een stabiel aantal inwoners heeft. Dit is te zien in de onderstaande tabel. Het is de verwachting dat deze trend zich doorzet in de komende jaren.

Tabel 4.1 Bevolkingsontwikkeling van Borculo en de Leo – Stichting (bron: CBS & Berkelland in cijfers)

4.4 Leerlingenprognoses

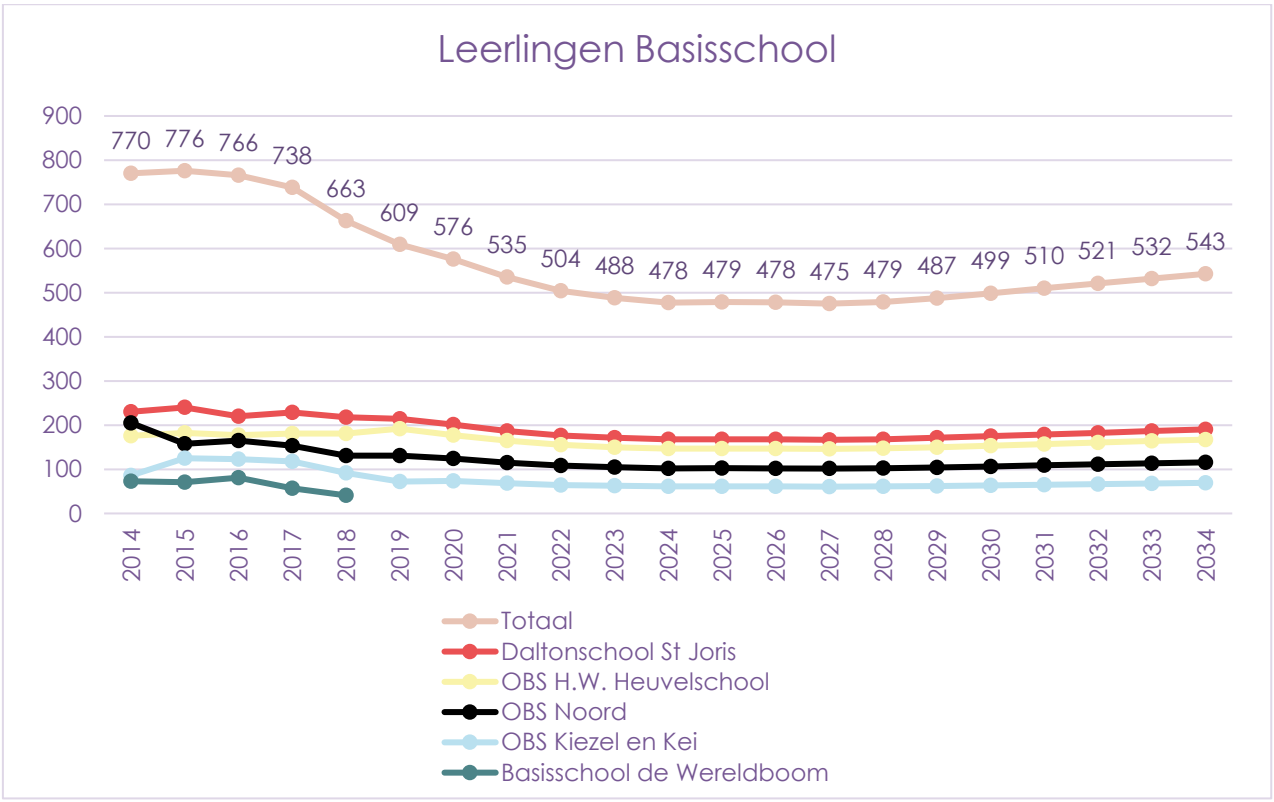
Prognose primair onderwijs

Uit de prognoses (bron: DUO) voor de scholen in het primair onderwijs blijkt dat het aantal leerlingen in Borculo tot 2024 zal afnemen van 576 in 2020 tot 478 leerlingen in 2024. Dit is een afname van ongeveer 100 leerlingen. Na 2027 zal het aantal weer groeien richting de 540 leerlingen.

Prognose behoefte primair bewegingsonderwijs

De totale behoefte vanuit het bewegingsonderwijs zal naar verwachting afnemen van 27 klokuren in 2020 naar 21 klokuren in 2024. Het aantal zal naar verwachting na 2029 weer iets groeien naar 24 klokuren per week.

Tabel 4.2 Weergave van daling basisschoolleerlingen (Bron: DUO)

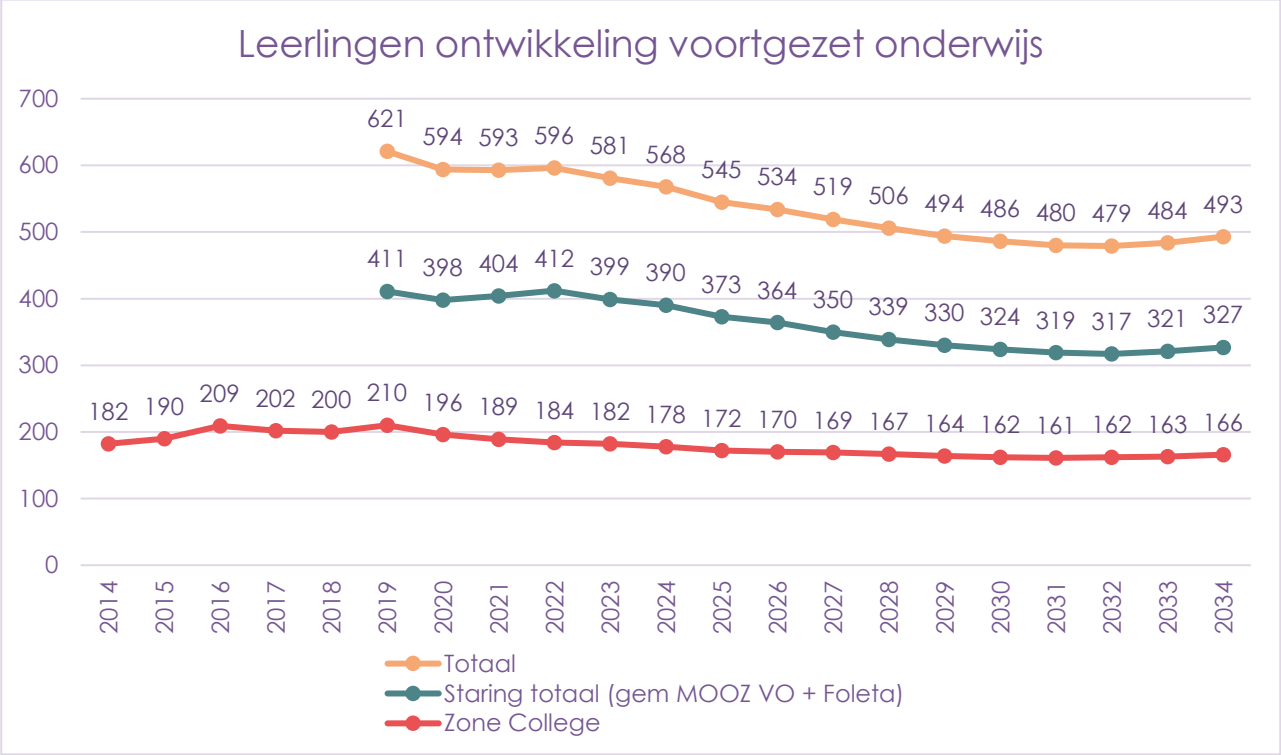
Prognose voortgezet onderwijs

De verwachting is dat het aantal leerlingen binnen het voortgezet onderwijs tot 2031 zal afnemen. Dit wordt ondersteunt door de prognoses van het Staring College en het Zone College. Het totaal aantal leerling zal dalen van 596 in 2021 tot ongeveer 480 in 2031, een daling van ongeveer 20%. De grootste daling van het leerlingenaantal zal plaatsvinden bij het Staring College, die van circa 400 gaan naar 320 leerlingen.

Prognose behoefte voortgezet bewegingsonderwijs

Het is de verwachting dat de behoefte aan klokuren vanuit het voortgezet onderwijs de komende jaren zal afnemen. Op dit moment maakt het voortgezet onderwijs van ongeveer 109 uur gebruik van de binnensportaccommodaties. Afgaande op de leerlingenprognoses zal dit percentage met 20% dalen tot ongeveer 88 uur per week in 2030.

Tabel 4.3 Weergave van daling van voortgezet-onderwijsleerlingen, tot 10% in 2024 (Bron: gemeente Berkelland en DUO)

Prognose (voortgezet) speciaal onderwijs

Voor het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs zijn geen leerlingenprognoses beschikbaar. Het leerlingenaantal is sterk afhankelijk van het aantal kinderen wat behoefte heeft aan het type speciaal onderwijs, maar ook de landelijke normen welke kinderen in aanmerking komen voor het speciaal onderwijs. Hierdoor zijn accurate leerlingenprognoses moeilijk te maken. In de Leo – Stichting zijn alle scholen gericht op kinderen die in aanmerking komen voor cluster 4 van het speciaal onderwijs. In Borculo is geen speciaal onderwijs aanwezig.

Omdat het percentage kinderen dat naar het speciaal onderwijs gaat ongeveer gelijk blijft over een populatie kinderen, zijn de leerlingenaantallen van primair en voortgezet onderwijs een goede leidraad voor het leerlingenaantal op het speciaal onderwijs. Omdat deze in de komende jaren zullen dalen, zal waarschijnlijk ook het leerlingenaantal van het (voortgezet) speciaal onderwijs (licht) dalen.

Prognose behoefte (voortgezet) speciaal onderwijs

Het speciaal onderwijs heeft nu voor 88 uur per week aan bewegingsonderwijs. Aangezien waarschijnlijk het leerlingenaantal zal dalen, zal ook het aantal klokuren dalen. Desondanks hoeft dit geen krimp te betekenen voor de behoefte van ruimte in de gymzalen. De gymzalen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs hebben een dubbele functie in de Leo – Stichting; zij worden ook gebruikt voor de sociale ontwikkeling en vaardigheden van de leerlingen. Hierdoor is een terugloop in het aantal leerlingen niet één-op-één te vertalen naar een lagere behoefte aan binnensportruimte. Verdiepend onderzoek is hiervoor nodig om deze toekomstige behoefte goed in kaart te krijgen.

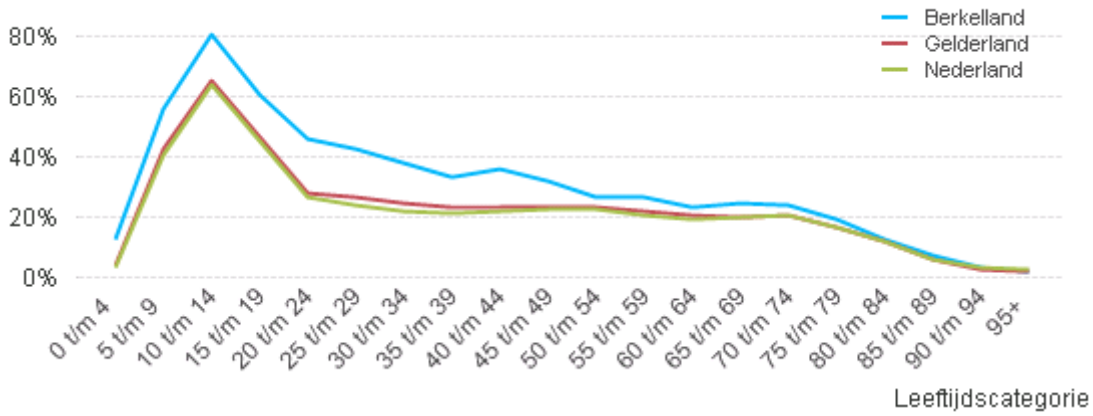
4.5 Ontwikkeling sportdeelname

Om goede voorspellingen te kunnen doen over de behoefte aan binnensportruimte moet worden gekeken wat de trends op ledenontwikkelingen van sportverenigingen doen. In deze paragraaf noemen we een aantal trends en ontwikkelingen.

Sportdeelname

Een goede indicator hiervoor is de Sportdeelname Index. Over de hele bevolking genomen is het ledenpercentage van sportverenigingen in Nederland 25,1%. In de provincie Gelderland betreft dit 26,3% en in de gemeente Berkelland is dit 34,5%. Dit is per leeftijdscategorie te zien in de onderstaande grafiek.

Tabel 4.4 Vergelijking ledenpercentage sportverenigingen gemeente Berkelland, provincie Gelderland en Nederland (2018)

Ongeorganiseerde sport

Trends binnen de sportdeelname zijn de opkomende ongeorganiseerde sporten wat vooral in de openbare ruimte plaatsvindt (zoals hardlopen, fietsen en wandelen). Vooral ouderen zullen in ongeorganiseerd verband gaan sporten en deze trend zal zich de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid verder voortzetten. De gemeente Berkelland zal hier ook steeds meer mee te maken krijgen gezien de ouder wordende bevolking. Advies is om als binnensportverenigingen hier op te anticiperen en de mogelijkheden te verkennen om ook buiten een aanbod te ontwikkelen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan beachsporten (volleybal, handbal etc.), maar ook het airbadminton[5] wat tijdens de coronapandemie aan populariteit heeft gewonnen.

Verder zien we een veranderende vraag naar binnensportvoorzieningen. Wij zien bijvoorbeeld dat de vraag naar binnensportvoorzieningen diverser wordt en ook hier een verschuiving plaatsvindt

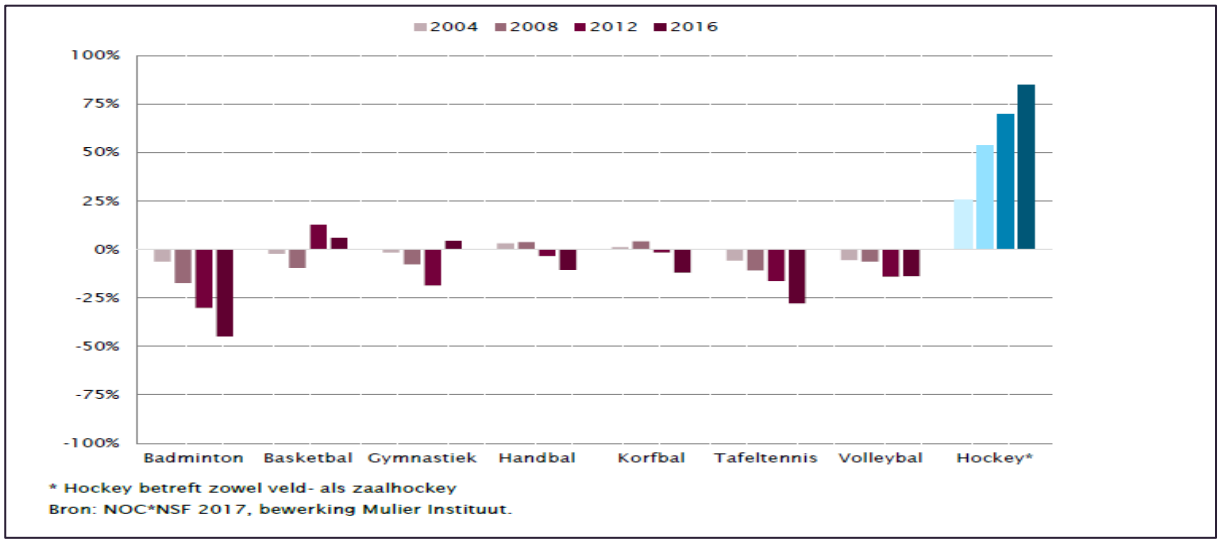
[5] Airbadminton is de nieuwste rage binnen de badmintonsport en wordt in een park, op het strand of andere openbare plaatsen gespeeld met een speciaal ontwikkelde Airshutle om in de buitenlucht te kunnen badmintonnen.

van het georganiseerd naar meer ongeorganiseerd sporten. Hierbij valt te denken aan sporten als klimmen, boulderen, freerunnen, padel en dans. Dit vereist een andere configuratie voor binnensportvoorzieningen met vaak andere functionaliteiten.

Lidmaatschap bij sportbonden

Wanneer we inzoomen op de binnensport dan zien we dat de voornaamste sportbonden op landelijk niveau te maken hebben met een terugloop van ledenaantallen. De grootste verliezen worden geleden bij badminton en tafeltennis, die respectievelijk ongeveer de helft en een kwart van hun leden zagen verdwijnen. Zaalvoetbal, wat niet is meegenomen in tabel 4.5, kent overigens eveneens een afname van het aantal leden. Basketbal en zaalhockey zagen als enige zaalsporten de ledenaantallen (licht) toenemen, terwijl de overige zaalsporten landelijk een kleiner aandeel leden zagen vertrekken.

Tabel 4.5 Ontwikkeling lidmaatschappen bij verschillende sportbonden tussen 2004 en 2016 afgezet tegen de ontwikkeling van de Nederlandse bevolking in diezelfde periode, in procenten

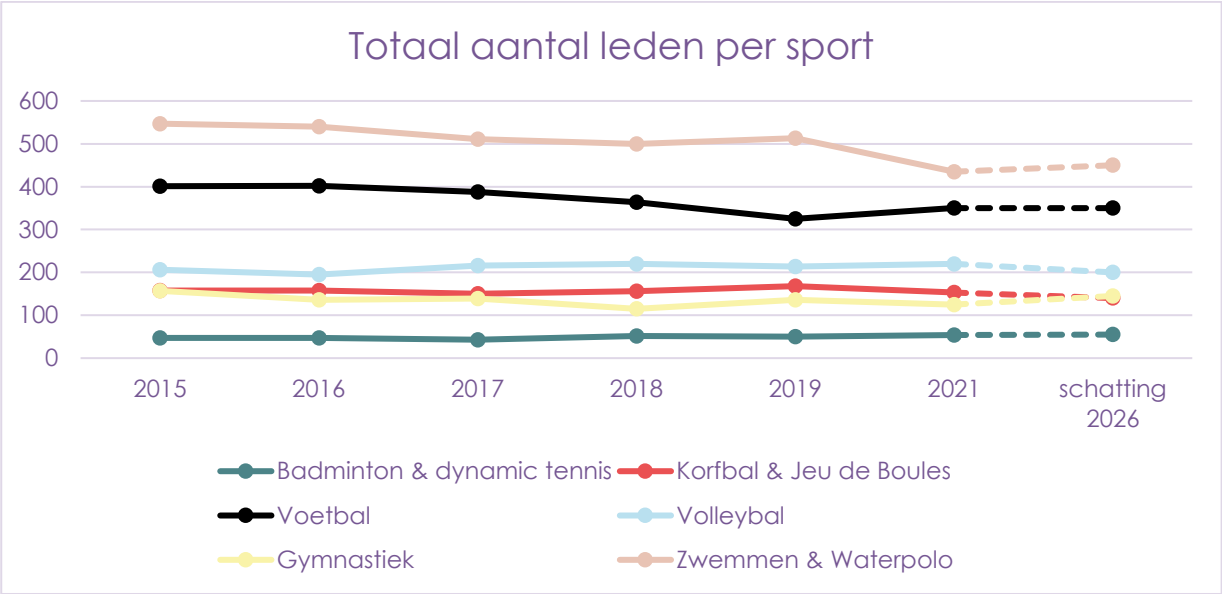

Een andere ontwikkeling die zich voordoet is dat er steeds meer buitensportverenigingen gebruikmaken van binnensportaccommodaties. Korfbal en hockey zijn hier voorbeelden van. Beide sporten maken in de wintermaanden steeds vaker gebruik van de binnensportaccommodaties.

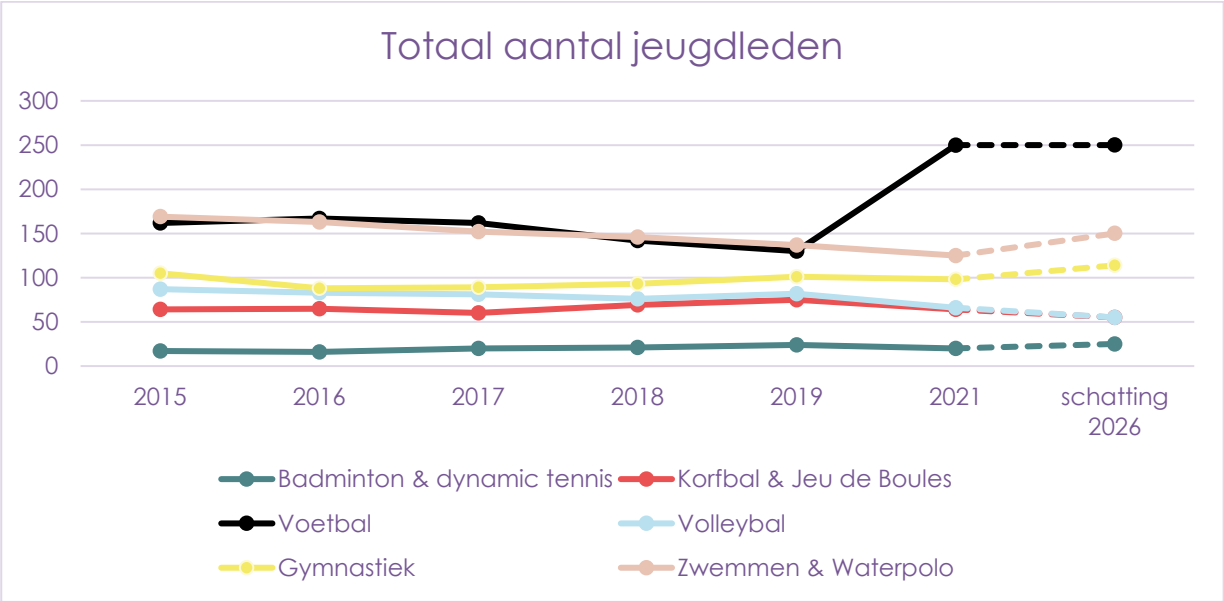
Lidmaatschappen bij binnensportverenigingen in Borculo

Wanneer we kijken naar de toekomstige ontwikkelingen van het aantal leden bij de binnensportverenigingen in Borculo en de Leo – Stichting, geeft het merendeel van de verenigingen aan dat deze stabiel bleef de afgelopen vijf jaar en ook de komende vijf jaar. Twee verenigingen geven aan dat ze verwachten dat het aantal leden zal stijgen. Hierbij gaat het om: Schuurman BZC en Borchlo. Twee verenigingen blijven ongeveer even groot: VV Reünie voetbal en Babo Badminton. Gemini volleybal en Olympia 22 Korfbal geven aan dat het ledental iets zal dalen. Deze trends zijn ook zichtbaar bij het aantal jeugdleden, al is hier bij de meeste verenigingen een krimp te zien. Het aantal jeugdleden bij de voetbalvereniging is relatief hoog ten opzichte van de afgelopen jaren. Dit is mogelijk te verklaren door het nieuwe samenwerkingsverband voor het jeugdvoetbal tussen de voetbalverenigingen EGVV, GSV '63, Sportclub Haarlo, VV Noordijk en VV Reünie.

Tabel 4.6 Ledenontwikkeling bij de verenigingen in Borculo en de Leo - Stichting

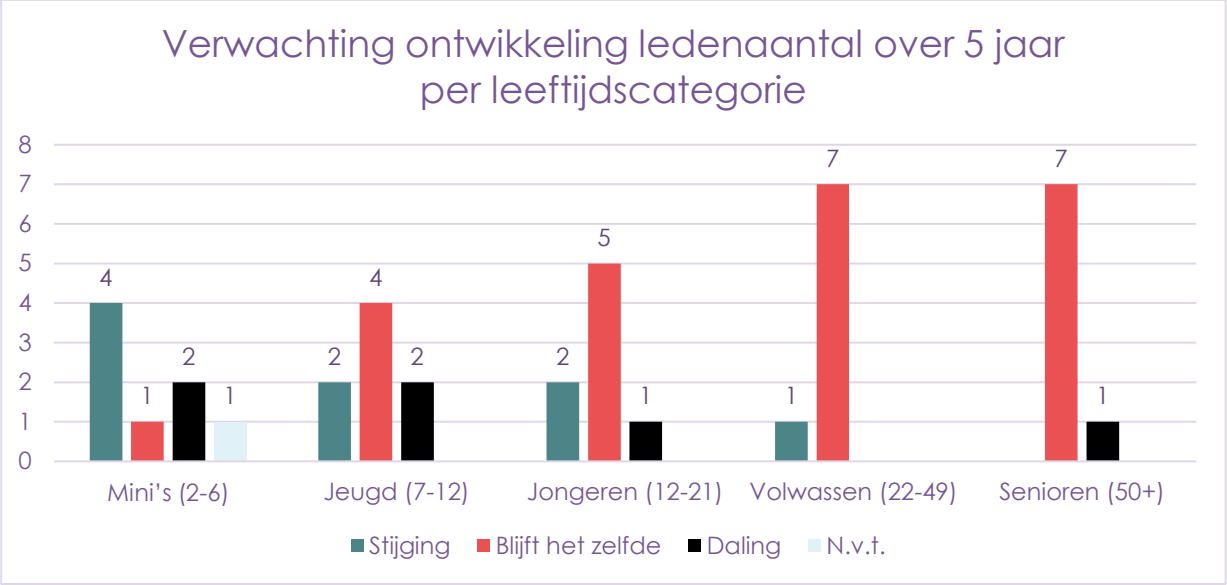

Tabel 4.7. Jeugdledenontwikkeling bij de verenigingen in Borculo en de Leo - Stichting

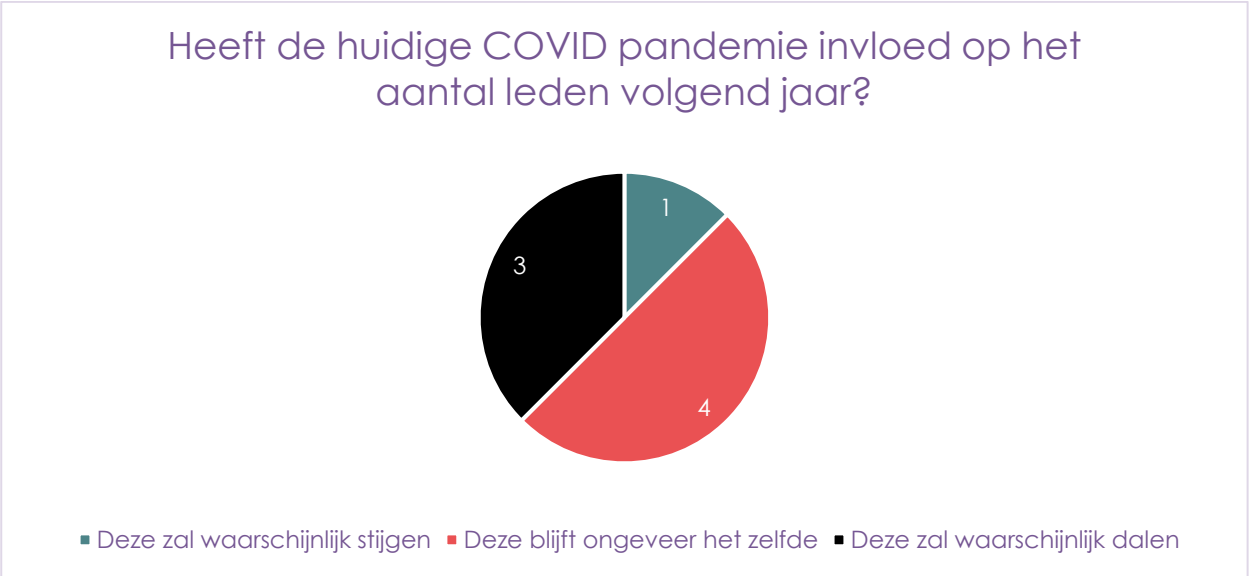

Als wordt gekeken naar de veranderingen per leeftijdscategorie laat het een optimistischer beeld zien. De meeste sportverenigingen gaan ervan uit dat in de jongste categorie het aantal leden toeneemt. Verder laat de tabel zien dat de verenigingen geen grote wijzigingen verwachten. Ook verwachten de meeste verenigingen dat het ledenaantal gelijk zal blijven of zal dalen door de huidige coronapandemie. Bij deze vragen zijn ook LG Dance en Kwoon Dat Mor Vechtsport meegenomen.

Figuur 4.8 Jeugdledenontwikkeling per leeftijdscategorie bij de verenigingen in Borculo en de Leo - Stichting

Figuur 4.9 Invloed COVID-pandemie op het ledenaantal bij de verenigingen in Borculo en de Leo - Stichting

5. Constateringen

Op basis van bovenstaande resultaten uit het onderzoek worden de constateringen in dit hoofdstuk samengevat. De voornaamste constateringen zijn als volgt:

5.1 Huidig aanbod

- In vergelijk tot de landelijke benchmark kent de gemeente een ruim aanbod van binnensportaccommodaties;
- Alleen Sporthal 't Timpke voldoet aan de eisen die zowel de KVLO en de NOC*NSF stellen aan de afmetingen van binnensportaccommodaties;
- Sporthal 't Timpke is bouwkundig in een goede staat en heeft nog voldoende levensduur;
- Het onderwijs en de verenigingen zijn in algemene zin tevreden over de huidige gymzalen en sporthal. Er ligt echter wel een wens om meer diversiteit in het aanbod te creëren. Dit in de vorm van bijvoorbeeld een multifunctionele zaal. Het is tevens de wens om de nieuwe binnensportvoorziening meer geschikt te maken voor eigentijds bewegingsonderwijs.

5.2 Huidige vraag

- In het reguliere seizoen is 't Timpke in de avonden druk bezet, in de weekenden en overdag is er nog veel ruimte;
- De gymlokalen in Borculo en de Leo – Stichting worden buiten het onderwijs weinig gebruikt door de sportverenigingen;
- In Borculo is er op dit moment een overschot aan ruimte voor het bewegingsonderwijs. In buurtschap Leo - Stichting is er nog beperkte ruimte voor meer bewegingsonderwijs;
- Binnen de huidige roosters zijn er vanuit de sport weinig capaciteitsproblemen;
- Vanuit het onderwijs zijn er geen capaciteitsproblemen; er is geen latente vraag.

5.3 Toekomstige vraag

- De woningbouwontwikkelingen in de gemeente zullen waarschijnlijk niet direct resulteren in toenemende vraag naar binnensportaccommodaties;
- De leerlingenprognoses van het primair onderwijs tonen aan dat in Borculo voor de komende jaren de normatieve behoefte aan klokuren bewegingsonderwijs met ongeveer drie uur per week zal afnemen (2029);
- De leerlingenprognoses van het voortgezet onderwijs tonen aan dat in Borculo voor de komende jaren de normatieve behoefte aan klokuren bewegingsonderwijs eveneens zal afnemen, dit met ongeveer 30 uur per week (2030);
- De verwachting is dat de normatieve behoefte aan klokuren bewegingsonderwijs in buurtschap Leo - Stichting vanuit het (voortgezet) speciaal onderwijs de komende jaren gelijk zal blijven of licht zal afnemen;
- De demografische ontwikkelingen laten zien dat met name de populatie ouderen (65 plussers) zal toenemen. Het aantal 0–20-jarigen, de grootste groep sporters binnen de sportverenigingen, zal de komende jaren juist gaan afnemen;
- De totale sportdeelname in de gemeente is in relatie tot de landelijke en provinciale sportdeelname bovengemiddeld;

- Drie van de acht verenigingen verwachten dat het ledenaantal daalt door de huidige coronapandemie;
- Er is een verdere landelijke afname van deelname aan binnensporten is te verwachten, maar lokaal zien we dat in Borculo op basis van de ledenaantalontwikkelingen de deelnamen aan binnensporten nagenoeg gelijk blijven. Bovendien verwachten de meeste verenigingen in de jongste leeftijdscategorieën een toename;
- Gezien de vorenstaande ontwikkelingen zal de behoefte aan binnensportaccommodaties de komende jaren licht dalen, voornamelijk door de dalende hoeveelheid leerlingen.

6. Toekomstscenario's

6.1 Toekomstige binnensportaccommodaties in Borculo

Voor het onderwijs geldt dat in de toekomst de behoefte aan gymzalen zal afnemen. Voor de sport geldt dat deze nagenoeg gelijk blijft, maar er is wel geconstateerd dat de bezettingsgraad in Sporthal 't Timpke hoog is en er praktisch alleen na 22.00 uur ruimte is. Een vaak niet gewild tijdstip om te trainen voor leden van de sportverenigingen.

Concreet betekent dit wanneer het Staring College verhuist naar het sportpark zij op korte termijn het bewegingsonderwijs dient te faciliteren in een nieuwe binnensportvoorziening én gebruik zal maken van Sporthal 't Timpke. In theorie kan het bewegingsonderwijs voor het voortgezet onderwijs al bijna in zijn geheel in de sporthal en de nieuwe binnensportvoorziening een plek krijgen, zie tabel 6.1. In tabel 6.1 is te zien dat op dit moment de gehele vraag naar onderwijs en sport in Borculo past in 4 zaaldelen. Herprogrammering moet uitwijzen in hoeverre dit realistisch is. Indien nodig kan tijdelijk nog gebruikgemaakt worden van de gymzaal aan de Beukenlaan of gymzaal Noord.

In de komende jaren zal door de krimpende leerlingenaantallen vanuit het onderwijs minder vraag komen naar binnensportaccommodaties. Hierdoor biedt de nieuwe binnensportvoorziening van het Staring College en de Sporthal 't Timpke voldoende ruimte voor het bewegingsonderwijs en de binnensport.

Tabel 6.1. Totale behoefte aan binnensportvoorzieningen in Borculo per 2021

Totale behoefte aan binnensport Borculo 2021					
Dag	**Totaal uren onderwijs**	**Aantal zaaldelen nodig**	**Totaal uren sport**	**Aantal zaaldelen nodig**	**Totaal uren onderwijs en sport**
Maandag	31,0	3,88	17,4	2,90	48,4
Dinsdag	31,3	3,91	19,8	3,29	51,0
Woensdag	23,3	2,91	23,8	3,96	47,0
Donderdag	29,0	3,63	11,3	1,88	40,3
Vrijdag	28,8	3,60	20,3	3,38	49,0
Gemiddelde week		**3,58**		**3,08**	
Zaterdag			18,2	1,30	11,7
Zondag			17,2	1,23	10,7
Gemiddelde weekend				**1,26**	

6.2 Type binnensportaccommodatie

Nieuwe binnensportaccommodatie

Advies is om niet alleen om een nieuwe binnensportaccommodatie waar het bewegingsonderwijs vanuit het Staring College een plek kan krijgen, maar ook 'de sport' te faciliteren. Immers de druk op 't Timpke is hoog tijdens de piekuren (van 17.00 – 22.00 uur) Bovendien is er een wens bij verschillende gebruikers om de nieuwe accommodatie multifunctioneel in te richten; de georganiseerde ongeorganiseerde- en anders georganiseerde sport (er is een reële kans dat zich ook nieuwe beweeggroepen aandienen) kan dan in de avonduren óók gebruikmaken van deze nieuwe binnensportaccommodatie.

Gezien deze wensen is het advies om voor de nieuwe binnensportaccommodatie de KVLO aanbevelingen over te nemen zoals benoemd in het KVLO Handboek Huisvesting Bewegingsonderwijs (2019), wat betekent een nieuwe sportzaal (26 x 14 x 7 meter) te bouwen. Het gelijktijdig zelfstandig en gedifferentieerd werken in (grote) groepen aan verschillende bewegingsactiviteiten, het (sport) spelen op aangepaste veldjes vraagt voor het voortgezet onderwijs om een bredere en grotere zaal dan een *gymzaal* met afmetingen van 22 x 14 x 5,5 meter. Bovendien leent zich een gymzaal slechts beperkt voor badminton -en volleybaltrainingen. Voor wedstrijden is voor beide sporten een minimale hoogte nodig van 7 meter. Voor basketbal en korfbal geldt dat een gymzaal alleen geschikt is voor trainingen van een aantal jeugdteams.

Ofwel een sportzaal met een hoogte van 7 meter is een ruimte welke in tegenstelling tot een gymzaal meer geschikt is voor reguliere zaalsporten zoals volleybal en badminton, waar zowel trainingen als ook wedstrijden kunnen plaatsvinden. Voor zaalkorfbal en zaalvoetbal geldt dat een aantal jeugdteams (tot bepaalde leeftijdscategorie) hier kunnen trainen. Bij deze sportzaal dienen verder uiteraard ook voorzieningen als kleedkamers, douches en bergruimten een plek te krijgen.

Eigentijdse accommodatie

Bij de verdere inrichting van de sportzaal is tijdens dit onderzoek gebleken dat er een wens is om de zaal multifunctioneel in te richten met eigentijdse en innovatieve concepten, zoals bijvoorbeeld (digitale) wand- en vloerprojectie, spelmuur en boulder- en/of klimwand en mogelijkheden te bieden voor freerunnen en slacklinen. Op deze manier kan beter in worden gespeeld op de huidige belevingswereld van kinderen en kunnen thema's als het 'Bewegend Leren' en Leren bewegen' invulling krijgen. Bovendien heeft een dergelijke accommodatie ook een aantrekkingskracht op nieuwe beweeggroepen (bijvoorbeeld groepen in relatie tot yoga, dans en bootcamp) Gezien de ontwikkelingen op dit vlak (zie ook paragraaf 4.5) is het goed om hier in de toekomst op te kunnen anticiperen en daar de accommodatie ruimtelijk en functioneel passend voor in te richten.

Resterende accommodaties (Gymzaal Noord en gymzalen Leo-stichting)

Voor gymzaal Noord is de vraag in hoeverre deze accommodatie voor de toekomst behouden dient te blijven. Immers wanneer OBS Noord verhuisd dan is dit een 'stand-alone' gymzaal en bovendien zijn er in de nabije toekomst investeringen benodigd. Vraag is in hoeverre dit wenselijk is? Gymzaal Noord is inmiddels 45 jaar oud en is minder goede staat, zowel technisch als functioneel. In de uitwerking van de scenario's gaan we hier verder op in.

Voor de vier (overgebleven) gymzalen in het buurtschap Leo-Stichting geldt dat inventarisatie met de scholen uit moet wijzen in hoeverre er een tekort dreigt en in hoeverre er ook alternatieven zijn voor het bewegingsonderwijs (bijvoorbeeld in de buitenlucht. Daarnaast zal de Octopuszaal van Puryn overgaan naar een nieuwe eigenaar, waarbij het nog niet duidelijk is of hier in de toekomst nog bewegingsonderwijs kan plaatsvinden. Mocht het bewegingsonderwijs niet meer kunnen plaatsvinden in de Octopuszaal, dan moet een nieuwe locatie worden gezocht in de Leo-Stichting.) In de scenario uitwerking nemen we daarom deze gymzalen verder niet mee.

6.3 Scenario's

Op basis van bovenstaande zijn de volgende scenario's denkbaar:

I Nieuwe sportzaal nabij Staring College

Wanneer de nieuwe sportzaal nabij het Staring College een plek krijgt dan heeft dat voor de school een logistiek voordeel; er gaat relatief weinig tijd verloren om vanuit het klaslokaal naar de betreffende sportzaal te gaan. Voor de sportverenigingen geldt dat zij een 'stand alone' voorziening krijgen. Dit geeft voor verenigingen beperkingen, zo zal er minder snel voor en na trainingen en wedstrijden gebruik gemaakt worden van de sportkantine in't Timpke. Dit draagt vervolgens niet bij aan de saamhorigheid binnen een vereniging en het verenigingsgevoel.

Daarnaast dienen binnen dit scenario tussen school en verenigingen goede afspraken gemaakt te worden over het avond- en weekend gebruik. Hierbij gaat bijvoorbeeld om het sleutelbeheer, beveiliging etc.

II Nieuwe sportzaal als onderdeel van sportcomplex 't Timpke

In dit scenario is de nieuwe sportzaal onderdeel van het sportcomplex 't Timpke,
Hierbij wordt de sport en het onderwijs optimaal geïntegreerd en biedt dit scenario volop kansen, zoals:

- Een (verdere) samenwerking tussen Staring College, de binnensportverenigingen en anders georganiseerde sport (bijvoorbeeld door sportkennismakingslessen te organiseren);
- Andere sporten (zoals squash en de zwemsport) onderdeel uit laten maken van het bewegingsonderwijs;
- De binnensportverenigingen te centraliseren op één plek;
- Het gebruikmaken van de bestaande voorzieningen (zoals horeca) door scholen en verenigingen;
- De mogelijkheden tot synergie; in hoeverre kunnen de bestaande kleedkamers (deels) in het 'Timpke worden benut wanneer er in de nieuwe sportzaal wordt gesport en in hoeverre kan er gebruik worden gemaakt van teamlockers[6]);
- Het kunnen faciliteren van (grootschalige) evenementen, school- en sporttoernooien, sportkennismakingslessen wat leidt tot een betere exploitatie;
- Het beheer en exploitatie van de nieuwe sportzaal wat onderdeel uit kan maken van huidig beheer en exploitatie, wat leidt tot lagere beheers en exploitatiekosten.

III Nieuw gymlokaal en behoud van gymzaal Noord

In scenario I en II wordt uitgegaan van afstoten van gymzaal Noord. In dit scenario wordt uitgegaan van het behoud van gymzaal Noord. Hiervoor kunnen de volgende overwegingen aan ten grondslag liggen:

- Spreiding: met behoud van gymzaal Noord blijft er in de nabijheid van de OBS Noord en wellicht ook de fusieschool tussen Kiezel en Kei - de Heuvelschool een gymzaal waar deze scholen het bewegingsonderwijs in kunnen blijven faciliteren. Tevens blijft er dan ook een binnensportvoorziening behouden voor het Noorden van Borculo;
- De leerlingen vanuit OBS Noord hebben een minder grote afstand te overbruggen (veiligheid) en minder verlies van lesuren door reistijd;
- De turnvereniging die zeer tevreden is over de gymzaal.

Echter de vraag is in hoeverre dit opweegt tegen de nadelen die we zien bij behoud van gymzaal Noord. Eén van de belangrijkste overwegingen is rekening te houden met de levensduur van de gymzaal; op termijn zullen de nodige onderhoudsinvesteringen gedaan moeten worden. Bovendien is de vraag in hoeverre de gymzaal nog voldoende functioneel is; de zaal wordt nu deels benut voor opslag, wat betekent dat er een tekort is aan bergruimte voor de beide verenigingen. Uitbreiding hiervan draagt bij aan de nodige investeringen.

Verder is het in de zin van het gezond exploiteren van deze accommodatie de vraag of het verstandig is om gymzaal Noord te behouden. Ongeacht waar de dansvereniging- en de turnvereniging als huidige gebruikers van de gymzaal gebruik van gaan maken in de toekomst, wanneer zowel een nieuwe sportzaal wordt gebouwd en gymzaal Noord blijft behouden dan ontbreekt het aan een avondbezetting in één van beider accommodaties. Dit 'drukt' op de exploitatie; alleen een bezetting overdag (bewegingsonderwijs) is onvoldoende.

[6] Bij het opstellen van het Programma van Eisen voor de nieuwe sportzaal is het advies om de wensen en behoeften van de gebruikers op dit vlak in beeld te brengen)

Bovendien zal de toekomstige vraag naar bewegingsonderwijs afnemen en kan net als voor de sport in Borculo naast de sporthal worden volstaan met één binnensportaccommodatie. In 2023 wanneer de nieuwe gymlocatie van het Staring wordt gebouwd is in principe gymzaal Noord al niet meer benodigd en zal de bezettingsgraad tot 2030 verder dalen. Zie hiervoor tabel 6,2 tot en met en 6,5.

Bij behoud van gymzaal Noord zal de bezettingsgraad voor zowel onderwijs als sport in 2030 gemiddeld onder de 60% uit komen. Hierdoor wordt het lastig om een gezonde exploitaties voor alle binnensportvoorzieningen te realiseren. Het is daarom irreëel om bij behoud van gymzaal Noord een sportzaal te bouwen voor het nieuwe Staring College. Bij een hoge bezetting van de sportverenigingen en het voortgezet onderwijs is een sportzaal de beste manier om beide te accommoderen. Bij een laag bezettingspercentage zijn er te weinig gebruikers om de extra investering te verantwoorden en is een gymlokaal een geschikter alternatief. Maar het faciliteren van een gymzaal heeft de nodige nadelen zoals benoemd in paragraaf 6.2.

Tabel 6.2. Bezettingspercentages aan binnensportvoorzieningen in Borculo per 2023 (exclusief gymzaal Noord)

Totale Behoefte naar binnensport Borculo 2023 zonder gymzaal Noord						
	Onderwijs 2023 (krimp)			Sport 2023 (huidige aantal)		
Dag	Uren onderwijs	't Timpke	Staring	Uren sport	't Timpke	Staring
Maandag	23,3	17,5	5,8	17,4	13,1	4,4
Dinsdag	23,3	17,5	5,8	19,8	14,8	4,9
Woensdag	23,3	17,5	5,8	23,8	17,8	5,9
Donderdag	23,3	17,5	5,8	11,3	8,4	2,8
Vrijdag	23,3	17,5	5,8	20,3	15,2	5,1
Totaal	**116,7**	**87,5**	**29,2**	**92,4**	**69,3**	**23,1**
Bezettings-percentage		**73%**	**73%**		**63%**	**63%**

Tabel 6.3. Bezettingspercentages aan binnensportvoorzieningen in Borculo per 2023 (inclusief gymzaal Noord)

Totale Behoefte naar binnensport Borculo 2023 met gymzaal Noord								
	Onderwijs 2023 (krimp)				Sport 20230 (huidige aantal)			
Dag	Uren onderwijs	't Timpke	Staring	Noord	Uren sport	't Timpke	Staring	Noord
Maandag	23,3	15,9	5,3	2,2	17,4	10,5	3,5	3,5
Dinsdag	23,3	15,9	5,3	2,2	19,8	11,9	4,0	4,0
Woensdag	23,3	15,9	5,3	2,2	23,8	14,3	4,8	4,8
Donderdag	23,3	15,9	5,3	2,2	11,3	6,8	2,3	2,3
Vrijdag	23,3	15,9	5,3	2,2	20,3	12,2	4,1	4,1
Totaal	**116,7**	**79,3**	**26,4**	**11,0**	**92,4**	**55,5**	**18,5**	**18,5**
Bezettings-percentage		**66%**	**66%**	**28%**		**51%**	**51%**	**51%**

Tabel 6.4. Bezettingspercentages aan binnensportvoorzieningen in Borculo per 2030 (exclusief gymzaal Noord)

Totale Behoefte naar binnensport Borculo 2030 zonder gymzaal Noord						
	Onderwijs 2030 (krimp)			Sport 2030 (huidige aantal)		
Dag	Uren onderwijs	't Timpke	Staring	Uren sport	't Timpke	Staring
Maandag	22,9	17,2	5,7	17,4	13,1	4,4
Dinsdag	22,9	17,2	5,7	19,8	14,8	4,9
Woensdag	22,9	17,2	5,7	23,8	17,8	5,9
Donderdag	22,9	17,2	5,7	11,3	8,4	2,8
Vrijdag	22,9	17,2	5,7	20,3	15,2	5,1
Totaal	**114,6**	**86**	**28,7**	**92,4**	**69,3**	**23,1**
Bezettings-percentage		**72%**	**72%**		**63%**	**63%**

Tabel 6.5. Bezettingspercentages aan binnensportvoorzieningen in Borculo per 2030 (inclusief gymzaal Noord)

Totale Behoefte naar binnensport Borculo 2030 met gymzaal Noord								
	Onderwijs 2030 (krimp)				Sport 2030 (huidige aantal)			
Dag	Uren onderwijs	't Timpke	Staring	Noord	Uren sport	't Timpke	Staring	Noord
Maandag	22,9	15,5	5,2	2,2	17,4	10,5	3,5	3,5
Dinsdag	22,9	15,5	5,2	2,2	19,8	11,9	4,0	4,0
Woensdag	22,9	15,5	5,2	2,2	23,8	14,3	4,8	4,8
Donderdag	22,9	15,5	5,2	2,2	11,3	6,8	2,3	2,3
Vrijdag	22,9	15,5	5,2	2,2	20,3	12,2	4,1	4,1
Totaal	**114,6**	**77,7**	**25,9**	**11,0**	**92,4**	**55,5**	**18,5**	**18,5**
Bezettings-percentage		**65%**	**65%**	**28%**		**51%**	**51%**	**51%**

Een laatste belangrijke factor is de verhuizing van OBS Noord naar de locatie van de voormalige school de Wereldboom. Zoals in paragraaf 6.2 benoemd, zal gymzaal Noord dan een stand-alone' gymzaal worden. Na de verhuizing blijft OBS Noord de enige gebruiker die in de buurt van gymzaal Noord is gehuisvest, alle andere schoollocaties zijn dichter bij 't Timpke en het nieuwe Staring College gehuisvest. De fietsafstanden naar de binnensportaccommodaties zijn weergeven in 6.6.

Tabel 6.6. Fietsafstanden naar Gymzaal Noord en 't Timpke voor het onderwijs (bron: Google Maps)

School	Gymzaal Noord	't Timpke en nieuwe Staring College
Oude locatie OBS Noord	0,0 km	1,5 km
Nieuwe locatie OBS Noord:	0,4 km	1,3 km
OBS Heuvelschool:	1,1 km	1,0 km
Sint Joris School:	1,3 km	0,3 km
Nieuwe locatie Staring College:	1,5 km	0,0 km
OBS kiezel en Kei:	1,7 km	0,6 km
Zone college:	1,9 km	1,0 km

OBS Noord heeft op dit moment recht op 5 normatieve klokuren per week. Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Berkelland houdende regels omtrent voorzieningen huisvesting onderwijs maakt dat als een school minder dan 15 klokuren per week heeft, een geschikte gymvoorziening binnen 3,5 kilometer moet bestaan. Met bewegingsonderwijs in 't Timpke wordt voor OBS Noord en de andere scholen

aan deze regel voldaan. Zo hebben de leerlingen van de Heuvelschool ongeveer een zelfde afstand te overbruggen naar gymzaal Noord als de leerlingen van OBS Noord op de nieuwe locatie moeten reizen naar 't Timpke of het nieuwe Staring College.

Hierbij dient rekening gehouden dat leerlingen voor het volgen van de lessen bewegingsonderwijs, vanaf groep 3 van OBS Noord door het centrum van Borculo fietsen om bij 't Timpke of de nieuwe locatie van het Staring College te kunnen komen. Advies hierbij is om goed te kijken naar de verkeersveiligheid van de fietsroute. Indien wenselijk, kan besloten worden om deze leerlingen (ongeveer 25) uit de betreffende groepen groepsvervoer aan te bieden van en naar 't Timpke. Dit kan de veiligheid bevorderen van leerlingen, leerkrachten en ouders.

Verder is het goed om naar een toekomstige programmering te kijken van de lessen bewegingsonderwijs van OBS Noord: in hoeverre kan er rekening worden gehouden om kwetsbaardere groepen op rustige tijden door het centrum van Borculo kunnen fietsen? Bovendien brengt het leerlingenvervoer kosten met zicht mee. Geschatte kosten hiervoor zijn € 11.800,00 inclusief btw.

6.4 Financiën

De verschillende scenario's leiden tot andere financiële uitkomsten. De keuzes die gemaakt worden in de scenario's worden in dit deel van het onderzoek gekwantificeerd. De exploitatie inkomsten en investeringsbedragen worden uiteengezet in deze paragraaf.

Exploitatie inkomsten

Voor de exploitatie inkomsten is gebruik gemaakt van exploitatie inkomsten uit 2019 van 't Timpke en gymzaal Noord en de urenvergoeding voor het voortgezet gymnastiekonderwijs van de VNG. In tabel 6.7 zijn de huidige exploitatie inkomsten te zien. Bij de exploitatie inkomsten is het opvallend dat het tarief van sportverenigingen om gymzaal Noord te huren 9,35 euro per uur is. Ondanks dat gymzaal Noord verouderd is, is deze zaalhuur aanzienlijk lager dan landelijk gebruikelijk is. Bij de bouw van een nieuwe sportzaal of bij het doorexploiteren van gymzaal Noord is het advies om te onderzoeken tot hoeverre deze prijzen verhoogt kunnen worden, wat leidt tot een beter exploitatie.

Tabel 6.7. Huidige exploitatie inkomsten per binnensportaccommodatie.

Locatie	bron	Uren per jaar	Scholen	Sport	Inkomsten uit zaalhuur
Gymzaal Noord	Exploitaties 2019	1003	€ 7.007	€ 8.617	€ 15.624
't Timpke	Jaarrekening 2019 (verenigingen + Sporthal)	5810			€ 95.082
Staring College Beukenlaan	Schatting obv urenvergoeding V.O.	1520	€ 25.013	€ 1.683	€ 26.696
Staring College Heerenlaan	Schatting obv urenvergoeding V.O.	720	€ 13.687	€ -	€ 13.687
Totaal		9053			€ 151.088

Voor de scenario's is nagegaan wat de exploitatie inkomsten zijn in de toekomst. Hierbij is uitgegaan van een huur van 15 euro per uur in 2030[7]. Desondanks zullen de inkomsten dalen door het afnemende

[7] In 2021 worden nieuwe huurprijzen vastgesteld door de gemeente Berkelland. De huurprijzen zullen in de toekomst afwijken van de benoemde 15 euro.

leerlingenaantal in het primair en voortgezet onderwijs. Wanneer sport evenveel uren blijft afnemen als in het heden, dan zullen de totale inkomsten dalen van 151.000 euro naar 128.000 euro., zie tabel 6.8. en tabel 6.9.

Opvallend is in tabel 6.9 dat gymzaal Noord relatief lage inkomsten heeft, zowel vanuit de sport als ook het bewegingsonderwijs. Een verklaring is dat niet wordt uitgegaan dat andere scholen van de zaal gebruik gaan maken dan OBS Noord en de Heuvelschool. Het nieuwe Staring College en 't Timpke zijn beiden dichterbij de andere scholen. Hierdoor zijn eventuele benodigde investeringen in gymzaal Noord nauwelijks terug te verdienen.

Tabel 6.8. Geschatte exploitatie inkomsten per locatie in 2030 zonder gymzaal Noord

Locatie	bron	Uren per jaar	Scholen	Sport	Inkomsten uit zaalhuur
't Timpke	Huidige exploitatie 't Timpke + Extra huren Staring - afname onderwijs	6212			€ 92.202
Nieuwbouw Staring College	Nieuwbouw bezetting Staring	2072	€ 19.718	€ 13.863	€ 33.581
Totaal		8284			€ 128.783

Tabel 6.9. Geschatte exploitatie inkomsten per locatie in 2030 met gymzaal Noord

Locatie	bron	Uren per jaar	Scholen	Sport	Inkomsten uit zaalhuur
Gymzaal Noord	Heuvelschool + OBS Noord + toekomstige bezetting sport	1180	€ 5.059	€ 7.400	€ 12.459
't Timpke	Huidige exploitatie 't Timpke - afname onderwijs	5328			€ 87.063
Nieuwbouw Staring College	Nieuwbouw bezetting Staring	1776	€ 18.160	€ 11.100	€ 29.260
Totaal		8284			€ 128.783

Investeringskosten

In tabel 6.10 en 6.11 zijn indicatieve bedragen gegeven hoeveel geïnvesteerd moet worden in renovaties en/of nieuwbouw tot 2030. Hierbij zijn de bedragen nog sterk afhankelijk van het ambitieniveau van de gemeente. Hierdoor kunnen zij sterk afwijken van de opgegeven bedragen, waardoor deze nog niet als leidend gezien moeten worden.

Indien gymzaal Noord wordt behouden, dient bedrag geïnvesteerd worden om de zaal up-to-date te maken voor de komende 10 a 20 jaar. Rekening gehouden moet worden met vernieuwing van het dak en ook de sportvloer en het plafond dient op termijn vervangen te worden. Diepgaander onderzoek moet uitwijzen wat hiervoor het exacte bedrag is. Daarnaast zal ook de bergruimte vergroot moeten worden, zodat de materialen van de turnvereniging en het primair onderwijs niet meer in de gymzaal hoeven te staan. Bij het afstoten van gymzaal Noord dient de boekwaarde van € 5.000,00 worden afgeschreven. Daarnaast kan de grond van de locatie gymzaal Noord gebruikt worden voor de bouw van andere voorzieningen of woningen in Borculo.

In 't Timpke zal binnen de komende 5 jaar ongeveer € 329.000,00 nodig zijn om verschillende onderdelen te vervangen die het einde van hun levensduur naderen. Verder zal het onderhoud volgens de reguliere planning van het MJOP verlopen.

Voor de nieuwe locatie van het Staring is het advies om een sportzaal te bouwen[8]. Het totale bedrag van de sportzaal is sterk afhankelijk de omvang van de ruimten, de bodemopbouw, onder- en bovengronds infrastructuur en het duurzaamheidsambitieniveau (BENG, ENG, etc.) In een vervolgfase dient dit verder uitgewerkt te worden in een Programma van Eisen (ruimtelijk-functioneel en technisch) en kan er een betere duiding worden gegeven aan het te investeren bedrag voor de sportzaal.

In deze fase wordt vooralsnog rekening gehouden met een indicatiebedrag van € 1.325.000 investeringskosten exclusief btw, bijkomende grondkosten en andere onvoorziene kosten[9].

De geschatte kosten van een gymzaal vanuit projecten met een vergelijkbare omvang komen neer op ongeveer € 1.150.000 (exclusief btw). (ICS gymzaal bedrag). Dit is circa € 100.000 meer dan de circa € 1.050.000 (exclusief btw) als vastgesteld budget voor de gymzaal, conform het raadsbesluit van 7 juli 2020.

Gezien de prijsontwikkelingen die ICSadviseurs in het afgelopen jaar in de markt ziet en het in dit stadium bij benadering ramen van de kosten, is het verschil van € 100.000 verklaarbaar.

Dit betekent dat er voor het realiseren van een sportzaal moeten worden uitgegaan van een extra budget van € 300.000 exclusief btw. Inclusief btw gaat het hier om circa € 360.000

Tabel 6.10. Indicatie investeringskosten scenario's met het afstoten van gymzaal Noord

Locatie	Gemiddelde Kosten (excl. Btw)	Prijsniveau laag	Prijsniveau hoog
Vervangingsonderhoud 't Timpke	€ 329.000,00	€ 329.000,00	€ 329.000,00
Stichtingskosten sportzaal Staring	€ 1.325.000,00	€ 1.150.000,00	€ 1.500.000,00
Totaal	**€ 1.654.000,00**	**€ 1.479.000,00**	**€ 1.829.000,00**

Tabel 6.11. Indicatie investeringskosten scenario met behoudt van gymzaal Noord

Locatie	Gemiddelde Kosten (excl. Btw)	Prijsniveau laag	Prijsniveau hoog
Renovatiekosten gymzaal Noord	€ 300.000,00	€ 100.000,00	€ 500.000,00
Vervangingsonderhoud 't Timpke	€ 329.000,00	€ 329.000,00	€ 329.000,00
Stichtingskosten gymlokaal Staring	€ 1.150.000,00	€ 1.000.000,00	€ 1.300.000,00
Totaal	**€ 1.779.000,00**	**€ 1.429.000,00**	**€ 1.929.000,00**

6.5 Voorkeursscenario

Wanneer we drie scenario's tegen elkaar afwegen, dan heeft scenario II in de voorkeur. Binnen dit scenario is er sprake van een clustering van voorzieningen; sport en onderwijs komen op deze manier samen, welke wordt gefaciliteerd in een type accommodatie die daarvoor geschikt is: een sportzaal. Verder is het goed om bij het opstellen van het Programma van Eisen voor de nieuwe sportzaal, waar mogelijk rekening, te houden met de wensen en behoeften van de toekomstige gebruikers, welk een eigentijdse sportaccommodatie ambiëren. Advies is om in dit proces ook eventuele nieuwe gebruikers (beweeggroepen) te consulteren en op deze wijze gezamenlijk te komen tot een betaalbare en toekomstbestendige sportzaal.

Dit scenario komt bovendien ten goede aan het goed organiseren van het beheer en heeft een gunstige (r) effect op de exploitatie ten opzichte van scenario I en III. Bovendien kunnen de benodigde investeringen voor

[8] De kosten van een sportzaal zijn ongeveer € 200.000 hoger als een reguliere gymzaal, uitgaande van een gymzaal (inclusief nevenruimten) met een totaal bruto oppervlak van 500 m2 (afhankelijk van de grootte van de sportvloer) bij een prijs per bvo van € 2300,00 exclusief btw (€ 2780,00 inclusief btw)
[9] Uitgaande van een sportzaal met een totaal bruto vloer oppervlak van 600 m2 (bij benadering) en een prijs per bvo van ongeveer € 2200,00 exclusief btw (€ 2670,00 inclusief btw).

gymzaal Noord binnen dit scenario worden aangewend voor een nieuwe sportzaal. De scholen, volleybal- en turnvereniging nu nog actief in gymzaal Noord en Beukenlaan krijgen bovendien binnen dit scenario in alle opzichten een kwalitatief betere accommodatie. Ook komt in dit scenario de locatie van gymzaal Noord (op termijn) dan vrij, welke benut kan worden voor andere doeleinden.

Kortom advies is om een nieuwe sportzaal te bouwen welke onderdeel is van 't Timpke en afstand te doen van gymzaal Noord, waarbij het advies is om voor OBS Noord een verdere inventarisatie te doen naar de veiligheid van de route naar de nieuwe sportzaal die leerlingen dienen af te leggen voor de lessen bewegingsonderwijs.

Bijlage 1 Rapport AlphaConsultancy Beoordeling sportaccommodatie 't Timpke, Borculo

Door: Dhr. M.A. van Delden	Alpha Consultancy	Datum:	20-04-2021

Projectgegevens	
Opdrachtgever	ICSadviseurs, Zwolle
Contactpersoon	Dhr. Michel de Boer
Projectnaam	't Timpke Borculo
Betreft	Beoordeling sportaccommodatie 't Timpke Borculo
	1) Conditiemeting 2) Beoordelen functionaliteit, duurzaamheid en klimaat 3) Omschrijven van logische verbetermaatregelen niveau BENG 4) Samenvatting 5) Raming renovatie

sportaccommodatie 't Timpke is gelegen aan de Haarloseweg 10 te Borculo. Het is een accommodatie met een sportzaal, squashbanen, zwembaden en kantoren. Het zwembad en de squashbanen zijn gebouwd omstreeks 1992. Omstreeks 2001 zijn sportzaal, horeca en kantoren aangebouwd. Tenslotte is omstreeks 2017 een verdieping met kleedkamers en tribune op de bestaande kleedkamers opgebouwd. De totale sportaccommodatie bestaat uit circa 3.733 m2 (BAG). Op 24 februari 2021 heeft de schouw plaatsgevonden. Het zwembad en de kleedruimte zwembad vallen buiten de demarcatie van deze schouw.

't Timpke, Haarloseweg 10 Borculo

Bouwkundige kenmerken bouwdeel 1992:
Staalskelet bouwconstructie met deels gemetselde buitenwanden en deels damwandprofiel wanden. Veelal betonnen vloeren. In het gebouw is normaal dubbelglas geplaatst in houten buitenkozijnen. Vanuit het bouwjaar 1992 is te verwachten dat de gevels, daken en vloeren redelijk geïsoleerd zijn; Rc 2,5. De daken zijn afgewerkt met kunststof dakbedekking zonder PV-panelen. In het gebouw is veelal LED-verlichting toegepast. In het gebouwdeel bevinden zich squashbanen, sanitaire groepen, vergaderruimten en gangen.

Bouwkundige kenmerken bouwdeel 2001:
Staalskelet bouwconstructie met deels gemetselde buitenwanden en deels damwandprofiel wanden. Veelal betonnen vloeren. In het gebouw is HR+ glas geplaatst in houten buitenkozijnen. Vanuit het bouwjaar 2001 is te verwachten dat de gevels, daken en vloeren redelijk geïsoleerd zijn; Rc 2,5. De daken zijn afgewerkt met bitumineuze dakbedekking en PV-panelen. In het gebouw is veelal LEDverlichting toegepast behalve in het gedeelte horeca waar Halogeen en PL-C is toegepast. In het gebouwdeel bevinden zich de sporthal, kleedruimten, horeca, kantoren en gangen.

Bouwkundige kenmerken bouwdeel 2017:
Volledig staalskelet bouwconstructie met damwandprofiel wanden. Vloeren zijn waarschijnlijk lichte betonnen vloeren. In het gebouwdeel zijn geen glasopeningen aanwezig. Vanuit het bouwjaar 2017 is te verwachten dat de gevels en daken goed geïsoleerd zijn respectievelijk Rc 4,5 en Rc 6,0. De daken zijn afgewerkt met bitumineuze dakbedekking en PV-panelen. In het gebouw is veelal LEDverlichting toegepast. In het gebouwdeel bevinden zich de kleedruimten, docentenruimte, tribune en trappenhuis.

Installatietechnische kenmerken:

BEVINDINGEN

In het bouwdeel 1992 is de centrale technische ruimte aanwezig. De installaties van het gehele gebouw zijn hierin ondergebracht. Het gebouw (incl zwembadwater) wordt verwarmd door 6 gasgestookte CV-ketels Remeha Quinta Pro 115, HR107. De CV-ketels zijn in 2012 geplaatst, totaal opgesteld vermogen 690 kW.

Warmteafgifte in de ruimten vindt plaats door radiatoren. In de sportzaal zijn echter totaal 6 indirect gestookte luchtverwarmers aanwezig. Warm tapwater wordt voorzien vanuit twee indirecte gestookte ketels met een inhoud van 678 en 405 liter die ook voor het zwembad gebruikt worden. De boilers zijn respectievelijk 2014 en 2017 geplaatst.

Qua ventilatie is grotendeels mechanische afzuiging aanwezig. Dit vindt plaats via plafondroosters en acht grote en drie kleine dakventilatoren op de daken. De helft van de dakventilatoren is gebouwd in 2001, de overige dakventilatoren vanaf 2017.
Totaal zijn 3 splitunits aanwezig ten behoeve van de koeling van een klein aantal ruimten. De splitunits zijn circa 15 jaar oud.

In het gebouw is grotendeels LED-verlichting aanwezig waarvan een groot deel tevens aanwezigheidsdetectie heeft. In het Horeca gedeelte komt minder moderne verlichting voor in de vorm van Halogeen en PL-C.

Benodigde duurzaamheids- en klimaatmaatregelen
Om het sportcomplex aan te passen aan de toekomst wat betreft duurzaamheid en klimaat zijn logische verbetermaatregelen opgesteld. Deze maatregelen zijn benodigd om de nieuwbouw BENGeisen te bereiken of zo goed mogelijk te benaderen. De volgende bouwdelen worden onderscheiden aan de hand van het bouwjaar:

1) 1992: squashbanen, vergaderruimten en technische ruimte
2) 2001: horeca, kleedkamers begane grond, sporthal, entree, gang en kantoren 3) 2017: verdieping met kleedkamers en tribune.

<u>De volgende maatregelen zijn voordehand liggend bij de drie bouwdelen:</u>

Bouwdeel 1992 Circa 500 m2	Huidig	Logische verbetermaatregelen
Gevels	Circa Rc 2,5	Vervangen buitenblad en isoleren tot Rc ≥ 4,7
Beglazing	Hoofdzakelijk normaal dubbel glas	Vervangen beglazing door HR++
Daken	Circa Rc 2,5	Daken overlagen en isoleren tot Rc ≥ 6,3
Vloeren	Circa Rc 2,5	Waar mogelijk na-isoleren tot Rc ≥ 3,7
Verwarming	Gasgestookt HR107	*Handhaven of gasloos systeem*
Ventilatie	Mechanisch afzuiging	Volledig balans met warmteterugwinning
Verlichting	Grotendeels LED-verlichting	Overal LED-verlichting toepassen met aanwezigheidsdetectie
PV-panelen	Niet aanwezig	Aanbrengen PV-panelen

BEVINDINGEN

Bouwdeel 2001 Circa 2.100 m2	Huidig	Logische verbetermaatregelen
Gevels	Circa Rc 2,5	Vervangen buitenblad en isoleren tot Rc ≥ 4,7
Beglazing	HR+ glas	*Handhaven*
Daken	Circa Rc 2,5	Daken overlagen en isoleren tot Rc ≥ 6,3
Vloeren	Circa Rc 2,5	Waar mogelijk na-isoleren tot Rc ≥ 3,7
Verwarming	Gasgestookt HR107	*Handhaven of gasloos systeem*
Ventilatie	Mechanisch afzuiging	Volledig balans met warmteterugwinning
Verlichting	Grotendeels LED-verlichting m.u.v horeca	Overal LED-verlichting toepassen met aanwezigheidsdetectie
PV-panelen	Aanwezig	*Handhaven*

Bouwdeel 2017 Circa 175 m2	Huidig	Logische verbetermaatregelen
Gevels	Circa Rc 4,5	*Handhaven*
Beglazing	Geen daglichtopeningen	*Handhaven*
Daken	Circa Rc 6,0	*Handhaven*
Vloeren	Circa Rc 3,5	*Handhaven*
Verwarming	Gasgestookt HR107	*Handhaven of gasloos systeem*
Ventilatie	Mechanisch afzuiging	Volledig balans met warmteterugwinning
Verlichting	LED-verlichting	*Handhaven*
PV-panelen	Aanwezig	*Handhaven*

Functionele aanpassingen
Het deel zwembad en squashbanen is gebouwd in 1992. Om dit deel toekomstbestendig te maken is een renovatiestap nodig. Het bestuur heeft aangegeven dat het de bedoeling is de zwembadinstallaties vanaf 2022 te vervangen. De sporthal en horeca zijn omstreeks 2001 aangebouwd. Om het bouwdeel 2001 toekomstbestendig te maken is het noodzakelijk om zaken als sanitaire groepen en plafond- en vloerafwerking binnen enkele jaren te renoveren. Tevens zijn de meeste installatiedelen al 20 jaar oud en komt het moment van groot onderhoud en/of renovatie dichterbij. De optopping in de vorm van kleedkamers en tribune zijn circa 3 jaar oud en behoeven geen renovatie.

Het bestuur van ’t Timpke heeft aangegeven dat de gehele zone aan de zijde van de Haarloseweg herontwikkeld wordt voor sport. Vanuit het gebouw is het zeer goed mogelijk om uit te breiden in combinatie met renovatie van de bouwdelen 1992 en 2001. Dit zou dan moeten gebeuren op de huidige positie van de Haarloseweg Het handhaven van de bestaande sporthal en zwembad en eventueel squashbanen is daarbij mogelijk. Bij een uitbreiding zou de bestaande horeca verplaatst of uitgebreid kunnen worden aangezien dat nu een relatief smalle ruimte betreft met weinig daglichttoetreding. Nadeel van uitbreiding is wel dat het complex dan nog meer een mengelmoes van uitbreidingen wordt.

BEVINDINGEN

Samenvatting
Het complex is overwegend in goede conditie waarbij de sportfunctie goed uitgevoerd kan worden, ook in de toekomst. Echter beginnen bepaalde elementen aan het complex op een aantal vlakken te verouderen. Wanneer deze bouwdelen vervangen worden en het normale onderhoud uitgevoerd blijft, is het complex in deze vorm prima door te exploiteren voor een langere periode.

De volgende onderdelen naderen einde levensduur en dienen op kortere termijn (< 5 jaar) vervangen te worden:
-Onderhoud en/of vervanging sportvloeren incl belijning.
-Reinigen ventilatieroosters, ventilatieventielen en ventilatiebuizen
-Uitwisselen defecte en vervuilde systeemplafondplaten
-Overlagen dakbedekking bouwdelen 1992 en 2001
-Vervangen splitunits (plaatselijke koeling)
-Herstel scheurvorming gevel, herstel vochtdoorslag gevels en herstel voegwerk tuinmuren -Binnenschilderwerk deurkozijnen, kleedbanken en radiatoren.
-Herstel beschadigingen binnendeuren.
-Herstel coating metalen gevelbeplating bouwdeel 1992.
-Dakventilatoren (mechanische afzuiging) met bouwjaar 2001 vervangen. -Vervangen verlichting horeca.

De komende jaren zal een bedrag van circa € 329.000 nodig zijn voor bovengenoemd vervangingsonderhoud. Dit bedrag is zonder BTW en zonder staartkosten aannemer en zonder voorbereiding, engineering en toezicht. Indicatie van deze grotere onderhoudsposten is als volgt:

Vervangingsonderhoud	Raming
Onderhoud sportvloeren en belijning	*€ 120.000*
Overlagen dakbedekking	*€ 143.000*
Splitunits vervangen	*€ 15.000*
Herstel gevels	*€ 10.000*
Binnenschilderwerk	*€ 10.000*
Herstel coating wandbeplating	*€ 4.000*
Dakventialtoren 2001 vervangen	*€ 20.000*
Verlichting horeca	*€ 7.000*

BEVINDINGEN

Energetische renovatie:
Het oudste deel van het gebouw is in 1992 gebouwd en het overgrote deel is in 2001 gebouwd. Met name de isolatiewaarde van de bouwkundige schil was in die tijd aanmerkelijk lager dan de huidige nieuwbouw eisen (BENG). Om het gebouw op te waarderen richting nieuwbouwwaarden is een renovatie van de gebouwschil benodigd. Indicatie van deze renovatie is als volgt:

Renovatie gehele complex naar BENG	**Raming**
Gehele gebouw balansventilatie met WTW	*€ 300.000*
Bouwdelen 1992 en 2001:	
Vervangen buitengevels Rc 4,7	*€ 180.000*
Vervangen metalen gevelbeplating Rc 4,7	*€ 118.000*
Beglazing HR++	*€ 3.000*
Daken naisoleren Rc 6,3	*€ 400.000*
Stelpost vloeren naisoleren waar mogelijk	*€ 93.000*
Overige verlichting vervangen door LED	*€ 30.000*
Staartkosten aannemer (15%)	*€ 168.750*
Totaal	***€ 1.293.750***
Post onvoorzien 10%	*€ 129.375*
Voorbereiding, engineering en toezicht 25%	*€ 323.438*
Totaal excl BTW	***1.746.563***
Totaal incl BTW	***2.113.341***

Bijlage 2 Weekendbezetting schema ‘t Timpke

Nr	Sporthaldeel	Vorm-factor	Begin uur	eind uur	Datum kort	Sport	Aantal uren	Datum lang	Datum enkel	Aantal uur per dag
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10	12	31-8-2019	Volleybal	2	zaterdag 31 augustus 2019	zaterdag 31 augustus 2019	4
C	1/3 Sporthal Rechts	1	13	15	31-8-2019	Volleybal	2	zaterdag 31 augustus 2019		
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10	11,5	14-sep	Volleybal	1,5	zaterdag 14 september 2019	zaterdag 14 september 2019	6,5
D	Sporthal Rechts Midden	1	12	17	14-sep	Volleybal	5	zaterdag 14 september 2019		
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	28-sep	Volleybal	9,5	zaterdag 28 september 2019	zaterdag 28 september 2019	9,5
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	12	29-sep	Volleybal	1,5	zondag 29 september 2019	zondag 29 september 2019	1,5
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	5-okt	Volleybal	9,5	zaterdag 5 oktober 2019	zaterdag 5 oktober 2019	9,5
E	Hele Sporthal	3	9	12	12-okt	Volleybal	3	zaterdag 12 oktober 2019	zaterdag 12 oktober 2019	3
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	12	13-okt	Volleybal	1,5	zondag 13 oktober 2019	zondag 13 oktober 2019	1,5
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	19-okt	Volleybal	9,5	zaterdag 19 oktober 2019	zaterdag 19 oktober 2019	9,5
C	1/3 Sporthal Rechts	1	16	20	2-nov		4	zaterdag 2 november 2019	zaterdag 2 november 2019	4
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	12	3-nov	Volleybal	1,5	zondag 3 november 2019	zondag 3 november 2019	1,5
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	9-nov	Volleybal	9,5	zaterdag 9 november 2019	zaterdag 9 november 2019	9,5
E	Hele Sporthal	3	12,75	14,25	10-nov	Korfbal	1,5	zondag 10 november 2019	zondag 10 november 2019	1,5
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	12	17-nov	Volleybal	1,5	zondag 17 november 2019	zondag 17 november 2019	1,5
E	Hele Sporthal	3	9,25	18,25	23-nov	Korfbal	9	zaterdag 23 november 2019	zaterdag 23 november 2019	9
E	Hele Sporthal	3	10,75	12,25	24-nov	Korfbal	1,5	zondag 24 november 2019	zondag 24 november 2019	1,5
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	30-nov	Volleybal	9,5	zaterdag 30 november 2019	zaterdag 30 november 2019	9,5
E	Hele Sporthal	3	9,25	16	7-dec	Korfbal	6,75	zaterdag 7 december 2019	zaterdag 7 december 2019	6,75
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,5	8-dec	Sport	5,25	zondag 8 december 2019	zondag 8 december 2019	10,5
E	Hele Sporthal	3	14,5	19,75	8-dec	Sport	5,25	zondag 8 december 2019		
E	Hele Sporthal	3	18,25	19,75	14-dec	Korfbal	1,5	zaterdag 14 december 2019	zaterdag 14 december 2019	10,75
E	Hele Sporthal	3	9	18,25	14-dec	Volleybal	9,25	zaterdag 14 december 2019		
E	Hele Sporthal	3	10,75	12,25	15-dec	Korfbal	1,5	zondag 15 december 2019	zondag 15 december 2019	6,75
E	Hele Sporthal	3	12,5	17,75	15-dec	Sport	5,25	zondag 15 december 2019		
E	Hele Sporthal	3	9,75	16	21-dec	Korfbal	6,25	zaterdag 21 december 2019	zaterdag 21 december 2019	12,25
A	1/3 Sporthal Links	1	17	23	21-dec	Gebruik	6	zaterdag 21 december 2019		
E	Hele Sporthal	3	17	18,5	4-jan	Korfbal	1,5	zaterdag 4 januari 2020	zaterdag 4 januari 2020	9,5
E	Hele Sporthal	3	9	17	4-jan	Volleybal	8	zaterdag 4 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,3	5-jan	Sport	5,05	zondag 5 januari 2020	zondag 5 januari 2020	10,3
E	Hele Sporthal	3	14,5	18,25	5-jan	Sport	3,75	zondag 5 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	18,25	19,75	5-jan	Sport	1,5	zondag 5 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9,75	16,5	11-jan	Korfbal	6,75	zaterdag 11 januari 2020	zaterdag 11 januari 2020	6,75
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,5	12-jan	Sport	5,25	zondag 12 januari 2020	zondag 12 januari 2020	10,5
E	Hele Sporthal	3	14,5	19,75	12-jan	Sport	5,25	zondag 12 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	10	17	18-jan	Zaalvoetbal	7	zaterdag 18 januari 2020	zaterdag 18 januari 2020	7
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	12	19-jan	Volleybal	1,5	zondag 19 januari 2020	zondag 19 januari 2020	6,75
E	Hele Sporthal	3	13,5	18,75	19-jan	Sport	5,25	zondag 19 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	25-jan	Volleybal	9,5	zaterdag 25 januari 2020	zaterdag 25 januari 2020	9,5
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,5	26-jan	Sport	5,25	zondag 26 januari 2020	zondag 26 januari 2020	10,5
E	Hele Sporthal	3	14,5	18,25	26-jan	Sport	3,75	zondag 26 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	18,25	19,75	26-jan	Sport	1,5	zondag 26 januari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9	15,5	1-feb	Sport	6,5	zaterdag 1 februari 2020	zaterdag 1 februari 2020	6,5
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,5	2-feb	Sport	5,25	zondag 2 februari 2020	zondag 2 februari 2020	10,5
E	Hele Sporthal	3	14,5	19,75	2-feb	Sport	5,25	zondag 2 februari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	8-feb	Volleybal	9,5	zaterdag 8 februari 2020	zaterdag 8 februari 2020	9,5
E	Hele Sporthal	3	10,75	12,25	9-feb	Korfbal	1,5	zondag 9 februari 2020	zondag 9 februari 2020	6,75
E	Hele Sporthal	3	13,75	19	9-feb	Sport	5,25	zondag 9 februari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,5	15-feb	Sport	5,25	zaterdag 15 februari 2020	zaterdag 15 februari 2020	10,5
E	Hele Sporthal	3	14,5	19,75	15-feb	Sport	5,25	zaterdag 15 februari 2020		
E	Hele Sporthal	3	10,75	13,5	16-feb	Korfbal	2,75	zondag 16 februari 2020	zondag 16 februari 2020	2,75
E	Hele Sporthal	3	9,25	17	22-feb	Korfbal	7,75	zaterdag 22 februari 2020	zaterdag 22 februari 2020	7,75
E	Hele Sporthal	3	10,75	13,5	1-mrt	Korfbal	2,75	zaterdag 29 februari 2020	zaterdag 29 februari 2020	13,5
E	Hele Sporthal	3	18,5	19,75	29-feb	Korfbal	1,25	zaterdag 29 februari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	29-feb	Volleybal	9,5	zaterdag 29 februari 2020		
E	Hele Sporthal	3	9,25	14,75	7-mrt	Korfbal	5,5	zaterdag 7 maart 2020	zaterdag 7 maart 2020	5,5
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	12	8-mrt	Volleybal	1,5	zondag 8 maart 2020	zondag 8 maart 2020	1,5
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	14-mrt	Volleybal	9,5	zaterdag 14 maart 2020	zaterdag 14 maart 2020	9,5
A	1/3 Sporthal Links	1	10	18	22-mrt	Commercieel	8	zondag 22 maart 2020	zondag 22 maart 2020	8
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	28-mrt	Volleybal	9,5	zaterdag 28 maart 2020	zaterdag 28 maart 2020	9,5
E	Hele Sporthal	3	10,75	13,5	29-mrt	Korfbal	2,75	zondag 29 maart 2020	zondag 29 maart 2020	2,75
E	Hele Sporthal	3	8	25	4-apr	Gebruik	17	zaterdag 4 april 2020	zaterdag 4 april 2020	17
C	1/3 Sporthal Rechts	1	10,5	11,5	5-apr	Volleybal	1	zondag 5 april 2020	zondag 5 april 2020	1
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	11-apr	Volleybal	9,5	zaterdag 11 april 2020	zaterdag 11 april 2020	9,5
E	Hele Sporthal	3	9	18,5	18-apr	Volleybal	9,5	zaterdag 18 april 2020	zaterdag 18 april 2020	9,5

Bijlage 3 Deelnemers / betrokkenen Onderzoek

- Gemeente Berkelland
- Staring College
- Zone College
- Daltonschool Sint Joris
- H.W. Heuvelschool
- OPONOA
- Sportfederatie Berkelland
- Sporthalbeheer sporthal 't Timpke
- BC Babo
- Gymnastiekvereniging Borchlo
- Kwoon Dat Mor
- Kerkemeijer Gemini
- KV Olympia'22
- Dansschool Loes Gersen
- BZC Zwembad
- VV Reunië
- St TA Effort
- Algemene Borculose Tennisclub
- VV Reunie
- Muziekcentrum Borculo
- IJsclub Borculo

ICS
ADVISEURS

De hoogste kwaliteitseisen aan onze dienstverlening. Een goede accommodatie begint met het beste idee.

Colofon

Datum: 3 juni 2021
Auteur(s): Michel de Boer
Rowan van Houwelingen

www.icsadviseurs.nl
info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27